

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 665

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 27 iulie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
155. — Lege pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative.....	2–18	pentru modificarea și completarea Normelor privind autorizarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în România, recunoașterea firmelor de audit din alte state membre, retragerea și redobândirea autorizării, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 87/2018, a Normelor privind suspendarea exercitării activității auditorilor financiari și firmelor de audit, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 88/2018, și a Normelor privind buna reputație a stagiatorilor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 89/2018.....
417. — Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative	19	22–26
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
121. — Ordonanță de urgență pentru completarea art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2017 privind aprobarea participării României la Programul pentru școli al Uniunii Europene și pentru adoptarea unor măsuri privind redistribuirea stocurilor de produse înregistrate ca urmare a suspendării cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar	19–22	
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		
274. — Ordin al președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE Decizia nr. 50 din 22 iunie 2020 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....
		27–32

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) și litera a) a alineatului (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 1. — (1) Prezentul titlu stabilește cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în vederea utilizării optime a resurselor primare de energie și a atingerii obiectivelor de securitate energetică, competitivitate și dezvoltare durabilă în condiții de accesibilitate, disponibilitate și suportabilitate a prețurilor și cu respectarea normelor de siguranță, calitate și protecție a mediului.

.....
a) grupurile electrogene mobile, instalațiile electrice amplasate pe vehicule de orice fel, cu excepția unităților de tracțiune electrică constând în locomotive electrice, rame electrice tramvaie și rame metrou;”

2. La articolul 2, după litera n) se introduc trei noi litere, literele o)—q), cu următorul cuprins:

„o) promovarea cooperării regionale în vederea creșterii securității energetice;

p) respectarea drepturilor consumatorilor, privind, în principal: schimbarea efectivă și cu ușurință a furnizorului, accesul la informații clare și inteligibile, transparența condițiilor contractuale, proceduri eficiente de gestionare a plângerilor;

q) asigurarea dezvoltării serviciilor care folosesc resurse de energie descentralizate, precum consumul dispecerizabil și stocarea energiei.”

3. La articolul 3, după punctul 1 se introduce un nou punct, punctul 11, cu următorul cuprins:

„11. *adecvanța SEN* — capacitatea sistemului electroenergetic național de a satisface în permanență cererile de putere și energie ale consumatorilor, luând în considerare ieșirile din funcțiune ale elementelor sistemului, atât cele programate, cât și cele rezonabil de așteptat a se produce neprogramat;”

4. La articolul 3, după punctul 4 se introduc două noi puncte, punctele 41 și 42, cu următorul cuprins:

„41. *agregare* — funcție îndeplinită de o persoană fizică sau juridică care combină sarcinile mai multor clienți sau energia

electrică produsă de mai multe surse în vederea vânzării, a cumpărării sau a licitării pe orice piață de energie electrică;

42. *agregator independent* — participant la piață implicat în agregare și care nu este afiliat furnizorului clientului său;”

5. La articolul 3, după punctul 31 se introduc două noi puncte, punctele 31¹ și 31², cu următorul cuprins:

„31¹. *instalație de stocare a energiei* — în sistemul de energie electrică, o instalație în care are loc stocarea energiei;

31². *instalație electrică tehnologică* — instalație electrică care este parte a unei capacități energetice, diferită de instalația electrică/rețeaua electrică aferentă unei construcții în care sau pe care este amplasată capacitatea energetică;”

6. La articolul 3, punctele 36, 48 și 49 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„36. *minister de resort* — Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri;

.....
48. *piața de energie electrică* — cadrul în care se tranzacționează energia electrică și serviciile asociate;

49. *piața centralizată de energie electrică* — cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu energie electrică între diverși operatori economici, intermediat de operatorul pieței de energie electrică sau de operatorul de transport și sistem, pe baza unor reguli specifice, aprobate de autoritatea competentă; în cuprinsul prezentului titlu noțiunile de *piață centralizată de energie electrică* și *piață organizată de energie electrică* sunt echivalente;”

7. La articolul 3, după punctul 57 se introduce un nou punct, punctul 57¹, cu următorul cuprins:

„57¹. *plângere* — sesizare, reclamație, petiție, divergență, neînțelegere, dispută adresată ANRE, în domeniul energiei electrice și/sau în domeniul energiei termice produse în cogenerare, formulată de o persoană fizică sau juridică, respectiv Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri pentru domeniul eficienței energetice;”

8. La articolul 3, după punctul 79¹ se introduce un nou punct, punctul 79², cu următorul cuprins:

„79². *stocare de energie* — procesul de transformare a energiei electrice într-o formă de energie care poate fi stocată în scopul amânării utilizării acesteia pentru un moment ulterior momentului generării și reconversia ulterioară a energiei respective în energie electrică sau utilizarea acesteia în alt vector energetic;”

9. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Strategia și politica energetică**

Art. 4. — (1) Strategia energetică națională definește obiectivele sectorului energiei electrice pe termen mediu și lung și modalitățile cele mai eficiente de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale și satisfacerii necesarului de energie și a unui standard de viață civilizată, în condiții de calitate, atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț accesibil. Strategia energetică se elaborează de ministerul de resort cu consultarea reprezentanților industriei energetice, a organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri, se promovează prin proiect de lege de Guvern și se aprobă de Parlament. Strategia energetică se revizuieste, periodic, la inițiativa ministerului de resort, fără a se aduce atingere stabilității și predictibilității specifice unui astfel de document, forma revizuită urmând a fi aprobată în condițiile legii.

(2) Politica energetică, urmărind direcțiile stabilite prin strategia energetică, este pusă în operă de ministerul de resort, pe baza Programului de guvernare, pentru un interval de timp mediu și cu considerarea evoluțiilor probabile pe termen lung, cu consultarea operatorilor economici din domeniul energiei electrice, a organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri, având în vedere, în principal:

a) constituirea cadrului instituțional corespunzător, prin definirea organismelor și a autorităților competente pentru realizarea acestei politici;

b) asigurarea cadrului legal necesar funcționării sigure și stabile a SEN;

c) asigurarea securității în aprovizionarea cu combustibili și energie electrică și a siguranței în funcționarea SEN;

d) asigurarea protecției mediului, reconstrucția ecologică a siturilor afectate de activități energetice;

e) transparența prețurilor și tarifelor la combustibili și energie;

f) creșterea eficienței energetice;

g) promovarea energiei din surse regenerabile, din surse neconvenționale, a cogenerării de înaltă eficiență și a stocării de energie, cu acordarea de prioritate alimentării cu energie electrică pentru așezările izolate;

h) dezvoltarea cooperării internaționale în domeniul energiei, participarea la piețele regionale și piața europeană de energie electrică, în vederea realizării pieței unice de energie la nivelul Uniunii Europene și asigurării funcționării în condiții de securitate și siguranță a SEN.

(3) Sursele de finanțare utilizate pentru aplicarea strategiei energetice naționale și a politicii Guvernului în sectorul energetic se asigură din sursele proprii ale operatorilor economici în domeniu, bugetul de stat, bugetele locale, împrumuturi rambursabile și nerambursabile, inclusiv scheme/mecanisme de subvenționare, respectiv contractare, ajutoare de stat, fonduri structurale și programe/scheme de finanțare asigurate la nivelul Uniunii Europene.

(4) Ministerul de resort va beneficia periodic de la bugetul de stat de sumele necesare actualizării strategiei energetice, precum și pentru dezvoltarea de studii, analize, evaluări, monitorizări necesare îndeplinirii atribuțiilor proprii, în vederea elaborării legislației aferente strategiei energetice naționale și a politicii Guvernului în sectorul energetic și evaluării impactului acesteia.

(5) Măsurile de sprijin de natura ajutorului de stat, propuse pentru asigurarea aplicării strategiei energetice naționale și a politicii Guvernului în sectorul energiei electrice, precum și cele prevăzute de prezenta lege vor fi aprobate și acordate numai în condițiile legii.

(6) Pentru elaborarea și implementarea legislației aferente acordării ajutoarelor de stat, evaluarea impactului acordării acestora și derularea procesului de obținere a acordului Comisiei Europene, în conformitate cu legislația națională și cea europeană, ministerul de resort va avea asigurată finanțarea de la bugetul de stat pentru a achiziționa servicii de consultanță, cu respectarea legislației în vigoare.

(7) Politica energetică se concretizează într-un program cuprinzând măsuri de stimulare a activităților de investiții, cercetare-dezvoltare, dezvoltare durabilă, valorificare eficientă a resurselor energetice, a eficienței energetice și a altor activități în vederea asigurării siguranței și securității în funcționarea a SEN, aprobat prin hotărâre a Guvernului, cu obligativitatea respectării realizării programelor anuale.

(8) Guvernul, ministerul de resort, celelalte ministere cu responsabilități directe pentru domeniul energetic, ANRE, organele de specialitate ale administrației publice centrale și locale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevăzut la alin. (7) și examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.”

10. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Securitate energetică.
Măsurile de salvagardare**

Art. 5. — (1) Prin hotărâre a Guvernului, pentru rațiuni legate de siguranța alimentării cu energie electrică, se poate acorda acces garantat la rețelele electrice pentru energia electrică produsă în centrale electrice care utilizează combustibili din producția internă, dar numai pentru cantități anuale corespunzătoare unei energii primare de maximum 15% din cantitatea totală de combustibil echivalent, necesară pentru a produce energia electrică aferentă consumului brut final al țării.

(2) Prin hotărâre a Guvernului se stabilesc, în colaborare cu alte instituții și autorități ale statului competente în domeniu, măsurile obligatorii pentru toți operatorii economici din sectorul energiei electrice, indiferent de forma de proprietate, în vederea menținerii producției și furnizării continue a energiei în perioada sezonului rece, precum și orice alte măsuri privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a SEN.

(3) În vederea asigurării siguranței în funcționarea SEN, în baza evaluărilor de adecvanță efectuate de operatorul de transport și de sistem, autoritățile competente pot lua măsurile necesare în vederea dezvoltării și implementării unor mecanisme de asigurare a capacităților energetice pentru a atinge nivelul dorit de adecvanță, inclusiv referitoare la încheierea de către producătorii de energie electrică de contracte pentru procesarea combustibilului, cu respectarea și în mod corelat cu prevederile specifice din cadrul reglementărilor europene și naționale în vigoare.

(4) În cazul unor situații neașteptate de criză pe piața de energie și în cazul în care este amenințată siguranța fizică ori securitatea persoanelor, a aparatelor sau a instalațiilor ori integritatea sistemului, operatorul de transport și de sistem propune ANRE și ministerului de resort adoptarea unor măsuri de siguranță.

(5) Măsurile de siguranță prevăzute la alin. (4) trebuie să afecteze cât mai puțin buna funcționare a pieței interne europene și să se rezume strict la remedierea situației de criză care le-a generat.

(6) Punerea în aplicare a măsurilor de siguranță prevăzute la alin. (4) se face prin hotărâre a Guvernului, inițiată de ministerul de resort.

(7) Ministerul de resort notifică, în regim de urgență, celorlalte state membre ale Uniunii Europene, precum și Comisiei Europene măsurile de siguranță adoptate în fiecare caz.”

11. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Atribuțiile ministerului
de resort**

Art. 6. — Ministerul de resort elaborează strategia energetică națională și politica energetică și implementează prevederile acestora, în condițiile prezentei legi, având următoarele atribuții principale:

a) stabilește cadrul instituțional corespunzător pentru desfășurarea, în condiții de eficiență și competitivitate, a activității operatorilor economici care își derulează activitatea în domeniul energiei electrice;

b) pentru stabilirea strategiei și politicilor energetice, în vederea asigurării securității și siguranței în funcționarea SEN, cooperează cu operatorii de transport și de sistem și coordonează activități specifice exclusiv pentru acest scop și pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE și pentru a crea o piață internă competitivă în conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare);

c) elaborează programe și planuri de acțiuni și măsuri pentru aplicarea politicii Guvernului în sectorul energiei electrice, inclusiv a programelor de decarbonare, stocare de energie, eficiență energetică și de promovare a surselor regenerabile de energie, în conformitate cu programele naționale și europene privind Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice 2021—2030, Green Deal și Next Generation, precum și cu alte documente europene relevante;

d) elaborează, în colaborare cu ANRE, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Ministerul Finanțelor Publice, mecanismele, precum și cadrul legal primar și secundar pentru realizarea de investiții prin contracte pentru diferență, care includ:

— cadrul legislativ de implementare și de reglementare complementar a schemei de sprijin;

— cadrul de funcționare, schema de aplicare și metodologia de stabilire a prețului;

— nominalizarea entităților desemnate pentru administrarea schemei de finanțare și a schemei de aplicare, domeniul de competență și responsabilitate al acestora;

— modul de finanțare, mecanismul de sprijin prin ajutor de stat și modalitățile de contractare fără licitație, pentru a sprijini proiecte unice;

— regulamentul de alocare a capacităților;

— procesul de alocare standard și cerințele de eligibilitate a operatorilor economici pentru participarea, condițiile de acordare și de încheiere a contractelor;

— contractul-cadru pentru mecanismul contractelor pentru diferență;

e) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul energiei electrice;

f) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează să fie stabilite prioritățile privind investițiile de interes strategic din sectorul energiei electrice;

g) asigură elaborarea de studii, analize și evaluări, necesare îndeplinirii atribuțiilor proprii, cu finanțare asigurată de la bugetul de stat sau alte surse atrase, în vederea elaborării și implementării strategiei energetice naționale, a politicii Guvernului în sectorul energetic și evaluării impactului implementării în conformitate cu legislația națională și europeană;

h) are calitatea de autoritate contractantă privind concesionarea în sectorul energiei electrice, cu excepția activității de transport al energiei electrice care este realizată de către Ministerul Finanțelor Publice, în condițiile prezentei legi;

i) analizează și monitorizează, pe baza informațiilor primite de la operatorii economici și consumatori, inclusiv ministerele, autoritățile și instituțiile statului, aplicarea și respectarea măsurilor stabilite pentru protecția mediului;

j) elaborează, în colaborare cu ANRE, legislația pentru promovarea producerii de energie electrică din surse regenerabile, surse neconvenționale și cogenerare de înaltă eficiență, precum și tehnologiile privind utilizarea hidrogenului, promovarea stocării energiei și electromobilitatea;

k) coordonează acțiunile de cooperare cu instituții similare din alte țări, precum și cu organisme internaționale de profil;

l) asigură monitorizarea respectării angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană pentru sectorul energetic și coordonează transpunerea și implementarea acestor angajamente de către instituțiile implicate;

m) definește, identifică și propune desemnarea infrastructurii critice a SEN. Este autoritate competentă privind siguranța alimentării cu energie, pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE;

n) analizează și monitorizează, pe baza informațiilor primite de la operatorii economici din sectorul energetic aflați în subordinea sau coordonarea ministerului, îndeplinirea măsurilor asumate pentru conformitatea instalațiilor din sectorul energetic, care au obținut perioada de tranziție în urma negocierilor cu Uniunea Europeană, la normele prevăzute în legislația de mediu;

o) urmărește și propune, împreună cu alte instituții și autorități ale statului competente în domeniu, măsuri obligatorii pentru toți operatorii economici din sectorul energiei electrice, indiferent de forma de proprietate, în legătură cu stocarea energiei și realizarea stocurilor de siguranță ale SEN în ceea ce privește combustibilii pentru perioada sezonului rece și volumul de apă din lacurile de acumulare, precum și orice alte măsuri privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a SEN, în vederea aprobării prin hotărâre a Guvernului;

p) promovează și facilitează, împreună cu ANRE, cooperarea dintre operatorul pieței de energie electrică, operatorii de transport și de sistem și omologii lor la nivel regional, inclusiv în ceea ce privește aspectele transfrontaliere, cu scopul de a crea o piață internă competitivă a energiei electrice, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare);

q) colaborează cu ministerul de resort în domeniul protecției sociale, care are responsabilitatea realizării planului național de acțiune pentru diminuarea numărului de cazuri de sărăcie energetică și de definire a consumatorului vulnerabil;

r) susține programe de cercetare-dezvoltare și inovare în domeniu;

s) împreună cu operatorul de transport și sistem colaborează cu ministerul de resort în domeniul apelor, precum și cu alte instituții și autorități ale statului competente în domeniu, în vederea menținerii rezervelor de apă aferente acumulărilor cu folosințe multiple;

t) elaborează programul de stocare a energiei și de constituire a stocurilor de siguranță la combustibili și urmărește realizarea prevederilor acestuia de către operatorii economici;

u) urmărește permanent, prin instituțiile și autoritățile abilitate în acest sens, performanțele și calitatea tehnologiilor și instalațiilor din sistemul energetic și inițiază măsuri în vederea creșterii nivelului acestora;

v) ia măsuri pentru realizarea instalațiilor de producere a energiei electrice care permit utilizarea, în condițiile eficienței economice, a combustibililor inferiori din surse interne, precum și valorificarea unor cantități prestabilite de surse regenerabile și secundare de energie;

w) monitorizează și evaluează adecvarea resurselor pe teritoriul României, elaborează programe privind diversificarea surselor primare de energie, în special pentru valorificarea energiei din surse regenerabile, surse neconvenționale, biomasă, hidrogen, propunând Guvernului măsuri în acest sens;

x) implementează politica energetică a Guvernului, referitoare la continuarea promovării cogenerării de înaltă eficiență, ca soluție eficientă de acoperire a consumului național de energie termică, și la utilizarea surselor regenerabile de energie, surselor neconvenționale, biomasei și hidrogenului;

y) decide în cooperare cu operatorul de transport și de sistem cu privire la decizia referitoare la abordarea congestiei structurale în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (7) din Regulamentul (UE) 2019/943;

z) elaborează planul de acțiune, în cooperare cu ANRE, în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/943.”

12. După articolul 7¹ se introduce un nou articol, articolul 7², cu următorul cuprins:**„Soluționarea plângerilor**

Art. 7². — (1) Plângerile adresate ANRE se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului titlu și ale regulamentelor/procedurilor ANRE, prin derogare de la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 233/2002, cu modificările ulterioare.

(2) Înainte de a adresa o plângere către ANRE, dacă aceasta privește activitatea unui prestator de servicii/de activități, reclamantul trebuie în prealabil să se adreseze spre soluționare prestatorului de serviciu/activitate de a cărei prestație este nemulțumit.

(3) Nu fac obiectul soluționării plângerile al căror obiect depășește 36 de luni de la data săvârșirii.

(4) Plângerile deduse spre soluționare instanțelor judecătorești sau unor entități juridice pe cale extrajudiciară nu mai pot fi adresate spre soluționare și ANRE.

(5) Pe perioada soluționării plângerilor de către ANRE, efectele acțiunilor titularilor de licențe/autorizații/atestare în domeniul energiei împotriva reclamanților pot fi suspendate de către ANRE, cu excepția celor care prin neaplicarea lor ar conduce la producerea unui prejudiciu iremediabil.”

13. La articolul 10, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 10. — (1) Autoritatea competentă emite autorizații de înființare pentru realizarea de noi capacități energetice de producere a energiei electrice, inclusiv de capacități de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, sau rețehnologizarea acestora ori realizarea de instalații de stocare noi, după cum urmează:

a) dacă puterea electrică maximal debitată în rețea a capacităților respective depășește 1 MW, este necesară obținerea unei autorizații de înființare;

b) dacă puterea electrică maximal debitată în rețea a capacităților respective este mai mică de 1 MW inclusiv, nu este necesară obținerea unei autorizații de înființare, dar sunt obligatorii notificarea autorității competente privind proiectul investițional și raportarea periodică a stadiului realizării acestuia, conform reglementărilor în vigoare.

(2) Autoritatea competentă emite licențe pentru:

a) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și a instalațiilor de stocare a energiei adăugate capacității de producere;

b) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și termice din centrale electrice în cogenerare și a instalațiilor de stocare a energiei adăugate capacității de producere;

c) prestarea serviciului de transport al energiei electrice;

d) prestarea serviciului de sistem;

e) prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;

f) administrarea piețelor centralizate — se acordă o singură licență pentru operatorul pieței de energie electrică și una pentru operatorul pieței de echilibrare;

g) activitatea de furnizare a energiei electrice;

h) activitatea traderului de energie electrică;

i) activitatea de agregare;

j) exploatarea comercială a instalațiilor de stocare a energiei; în cazul în care instalația de stocare se instalează în cadrul unei capacități de producție existente, se modifică licența de exploatare comercială a capacității de producție în sensul adăugării echipamentelor de stocare.”

14. La articolul 10, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Licențele pentru exploatarea comercială a capacităților energetice se acordă în cazul în care capacitățile energetice sunt amplasate pe/în imobile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, pe proprietatea privată a solicitantului licenței, pe proprietatea privată a unor persoane fizice sau juridice sau pe/în imobile deținute cu un alt titlu legal decât cel de proprietate.”

15. La articolul 10, după alineatul (4) se introduc trei noi alineate, alineatele (4¹)—(4³), cu următorul cuprins:

„(4¹) Licența pentru prestarea serviciului de distribuție se acordă operatorilor economici care au încheiat contracte de concesiune a serviciului de distribuție cu ministerul de resort în condițiile legii, denumiți *operatori de distribuție concesionari*.

(4²) Prestarea serviciului de distribuție este permisă fără deținerea unei licențe acordate de ANRE conform prevederilor prezentului titlu operatorilor de distribuție ai sistemelor de distribuție închise pe baza deciziei prevăzute la art. 50 alin. (5), operatorilor de distribuție sau administratorilor parcurilor industriale în interiorul parcurilor industriale constituite conform Legii nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, cu modificările ulterioare, operatorilor de distribuție sau administratorilor de zone libere în interiorul zonelor libere constituite conform Legii nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de putere, precum și altor operatori economici care dețin rețele de distribuție ce alimentează locuri de consum, din afara parcurilor industriale, respectiv zonelor libere definite anterior, cu puteri electrice aprobate însumate mai mici de 3 MW. Prezentele dispoziții se aplică inclusiv rețelelor electrice situate în afara limitei parcului industrial, respectiv zonei libere, până la punctul de delimitare cu rețeaua electrică de distribuție a concesionarului sau cu rețeaua electrică de transport, cu respectarea următoarelor condiții:

a) puterile electrice aprobate pentru locurile în afara limitei parcului industrial, respectiv a zonei libere alimentate din rețelele electrice să fie în mod cumulativ sub 3 MW;

b) există înștiințarea scrisă către operatorul de distribuție concesionar din regiunea de amplasare a parcului industrial sau a zonei libere respective cu privire la prestarea serviciului de distribuție prin aceste rețele electrice.

(4³) Prin excepție de la prevederile alin. (4¹), ANRE acordă licență pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice de către operatori economici ce dețin rețele de distribuție într-o zonă concesionată altui operator economic dacă aceștia dețin acordul scris al operatorului de distribuție concesionar, în cadrul aceleiași perioade de concesiune. Operatorul de distribuție concesionar poate să refuze acordul scris numai dacă acest refuz este motivat și justificat pe criterii obiective, din punct de vedere tehnic și/sau economic. În cazul în care refuză să emită acordul de mai sus, operatorul de distribuție concesionar are obligația să asigure racordarea utilizatorilor operatorului economic refuzat, conform reglementărilor aprobate de autoritatea competentă, în condiții de eficiență economică cel puțin egală cu soluția de racordare din solicitarea refuzată, inclusiv cu luarea în considerare a tarifelor de distribuție aplicabile.”

16. La articolul 10, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Exploatarea comercială a capacităților energetice de producere a energiei electrice se poate desfășura fără a deține licență acordată de ANRE conform prevederilor prezentului titlu, de către:

a) deținătorul unor capacități de producere a energiei electrice care pot fi pornite fără tensiune din SEN, grupuri cu autopornire și care sunt utilizate de către acesta în scopul alimentării de siguranță cu energie electrică a echipamentelor sau instalațiilor proprii;

b) deținătorul unor capacități de producere a energiei electrice, inclusiv a energiei electrice și termice produse în centrale electrice în cogenerare, conectate la rețeaua electrică, cu o putere electrică totală mai mică de 1 MW.”

17. La articolul 10, după alineatul (5) se introduc trei noi alineate, alineatele (5¹)—(5³), cu următorul cuprins:

„(5¹) Persoanele fizice și juridice care desfășoară activități în domeniul energiei fără a fi obligate să dețină licență beneficiază de aceleași drepturi ca și un titular de licență pentru acea activitate sau serviciu.

(5²) În scopul facilitării finanțării investițiilor în capacități de producere a energiei electrice, o persoană fizică sau juridică are dreptul să contracteze, în calitate de producător, în condițiile reglementărilor emise de ANRE, energia electrică ce va fi produsă de noua capacitate energetică, fără a deține, la momentul tranzacționării energiei, licența prevăzută la alin. (2) lit. a).

(5³) Persoana fizică sau juridică, prevăzută la alin. (5²), cu excepția deținătorilor de capacități de producție prevăzuți la alin. (5) lit. b), are obligația să obțină licența prevăzută la alin. (2) lit. a) cu cel puțin 60 de zile înainte de momentul livrării energiei electrice produse de noua capacitate energetică. În cazul în care obligația nu este îndeplinită, contractele încheiate potrivit

prevederilor alin. (5²) sunt reziliate cu aplicarea clauzelor din contract privind rezilierea din culpa părții care nu a respectat obligația și nu își produc efectele privind livrarea de energie electrică.”

18. La articolul 10, alineatele (6) și (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(6) Activitatea unei persoane fizice sau juridice de revânzare a energiei electrice către utilizatorii rețelelor electrice aflate în exploatare se desfășoară fără licența de furnizare prevăzută la alin. (2) lit. f), în condițiile respectării reglementărilor specifice, aprobate de autoritatea competentă.

(7) Pentru a comercializa energia electrică obținută în urma unui contract de procesare, operatorul economic parte a unui astfel de contract trebuie să dețină licența de furnizare prevăzută la alin. (2) lit. g).”

19. La articolul 12, alineatul (12) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(12) Prin derogare de la legislația specifică domeniului forestier, exclusiv pentru zonele de siguranță și protecție ale rețelelor, titularii de autorizații și licențe în domeniul energiei electrice efectuează lucrările de întreținere/exploatare forestieră de pe terenurile amplasate sub/peste rețelele electrice, pentru crearea și menținerea distanței de apropiere față de rețele, necesare pentru funcționarea în siguranță a rețelelor, cu obligația să înștiințeze în prealabil administratorul fondului forestier sau proprietarul terenului, după caz.”

20. La articolul 12, după alineatul (13) se introduce un nou alineat, alineatul (14), cu următorul cuprins:

„(14) Titularii de autorizații și licențe beneficiari ai drepturilor de uz și de servitute asupra proprietății publice sau private a statului și a unităților administrativ-teritoriale sunt scutiți de orice obligații de plată instituite de autoritățile administrației publice centrale și locale referitoare la exercitarea acestor drepturi.”

21. Articolul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Drepturile și obligațiile titularilor de autorizații de înființare și de licență asupra proprietății terților**

Art. 14. — (1) Dreptul de uz asupra terenului pentru executarea lucrărilor necesare realizării/relocării/desființării sau re tehnologizării de capacități energetice se întinde pe durata necesară executării lucrărilor. În exercitarea acestui drept de uz, titularul autorizației de înființare/relocare/desființare sau re tehnologizare, după caz, cu respectarea prevederilor legale, poate:

a) să depoziteze, pe terenurile necesare executării lucrărilor, materiale, echipamente, utilaje, instalații;

b) să desființeze culturi sau plantații, vegetație forestieră, construcții sau alte amenajări existente ori numai să le restrângă, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată, în condițiile legii;

c) să îndepărteze materiale, să capteze apă, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe de șantier, cu acordul prealabil al proprietarului;

e) să oprească ori să restrângă activități ale proprietarului, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) Pentru executarea lucrărilor necesare realizării, întreținerii, reparațiilor și exploatarea capacităților energetice, titularii autorizațiilor și licențelor au dreptul să folosească temporar terenurile proprietate publică, inclusiv terenurile care fac parte din fondul forestier național, prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Dreptul de uz prevăzut la alin. (1) încetează înaintea expirării duratei stabilite pentru executarea lucrărilor sau înaintea acestui termen, la data terminării anticipate a lucrărilor sau la data sistării acestora și renunțării la autorizații. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată de îndată proprietarului.

(4) Dreptul de uz asupra terenului pentru asigurarea funcționării normale a capacității energetice se întinde pe toată durata funcționării capacității, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este necesar pentru asigurarea funcționării normale a capacității. În exercitarea acestui drept titularul licenței poate:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalații pentru întreținere, revizii, reparații și intervenții necesare pentru asigurarea funcționării normale a capacității;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;
c) să desființeze sau să reducă culturi, plantații, vegetație forestieră ori alte amenajări existente și să restrângă activități ale proprietarului, în măsura și pe durata strict necesare executării operațiilor de întreținere, reparații, revizii sau intervenții pentru asigurarea funcționării normale a capacității, cu respectarea legislației în vigoare.

(5) Prin derogare de la prevederile art. 40 alin. (1) din Legea nr. 46/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la realizarea obiectivelor de investiții declarate de utilitate publică și de interes național, în condițiile legii, ocuparea temporară a terenurilor proprietate privată din fondul forestier național și a pășunilor și fânețelor împădurite se face după depunerea de către titularul autorizației/licenței/contractului de concesiune a următoarelor dovezi privind îndeplinirea obligațiilor de notificare și acordare de indemnizații/despăgubiri, după cum urmează:

a) contractul de închiriere/convenție între părți, termenul de plată al indemnizațiilor/despăgubirilor fiind de 30 de zile de la încheierea contractului de închiriere/convenției, în cazul în care proprietarii sunt identificați;

b) dovada consemnării prealabile, în conturi deschise pe numele titularilor de licențe/contractului de concesiune, a sumelor de bani aferente despăgubirilor, indemnizațiilor, după caz, pentru respectivele imobile în cazul în care proprietarii nu sunt identificați;

c) dovada consemnării prealabile la dispoziția acestora, în termen de 60 de zile de la data la care au fost notificați să se prezinte în vederea semnării convențiilor, dar nu s-au prezentat sau au refuzat încheierea convenției, a sumelor aferente despăgubirilor/indemnizațiilor, în cazul în care proprietarii sunt identificați, dar nu se prezintă sau refuză să încheie convenția.

(6) Titularul licenței este obligat să înștiințeze în scris proprietarul bunurilor sau prestatorul activităților care vor fi afectate ca urmare a lucrărilor la capacitățile energetice, cu excepția cazurilor de avarii și a celor generate de situații de forță majoră, situație în care proprietarii sunt înștiințați în termenul cel mai scurt.

(7) Titularul licenței este obligat să plătească proprietarilor despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse, să degajeze terenul și să îl repună în situația anterioară, în cel mai scurt timp posibil.

(8) Servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană cuprinde dreptul de acces și de executare a lucrărilor la locul de amplasare a capacităților energetice cu ocazia intervenției pentru re tehnologizări, reparații, revizii și avarii.

(9) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, a bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de executare a lucrărilor de realizare ori re tehnologizare de capacități energetice, precum și a operațiilor de revizie sau reparație la capacitatea în funcțiune, titularul autorizației sau al licenței are dreptul de a obține restrângerea ori sistarea, pe toată durata lucrărilor, a activităților desfășurate în vecinătate de alte persoane, cu obligația despăgubirii acestora, conform prevederilor prezentei legi. În acest caz, persoanele afectate vor fi înștiințate, în scris, despre data începerii, respectiv a finalizării lucrărilor, cu excepția cazurilor generate de situații de forță majoră.

(10) La încetarea exercitării drepturilor prevăzute la art. 12 alin. (2), titularul autorizației de înființare, respectiv titularul licenței este obligat să asigure degajarea terenului și repunerea lui în situația inițială.

(11) Dreptul de acces la utilitățile publice, prevăzut la art. 12 alin. (2) lit. e), trebuie exercitat de titularul autorizației sau al licenței cu bună-credință și în mod rezonabil, fără a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilități publice.”

22. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Concesionarea. Obiectul concesiunii și autoritatea contractantă

Art. 19. — (1) Pot face obiectul unei concesiuni energetice bunurile proprietate publică sau privată a statului, activitățile și serviciile publice de interes național și general din domeniul energiei electrice.

(2) Calitatea de autoritate contractantă o are ministerul de resort pentru bunurile proprietate publică sau privată a statului din domeniul energetic, precum și pentru activitățile sau serviciile publice de interes general și interes național din domeniul energiei electrice. Se exceptează rețelele electrice de transport al energiei electrice, terenurile pe care acestea sunt amplasate, precum și serviciul public de transport al energiei electrice.

(3) Calitatea de autoritate contractantă pentru rețeaua electrică de transport energie electrică și terenurile pe care aceasta este amplasată, precum și pentru serviciul public de transport al energiei electrice revine autorității publice centrale desemnate ca autoritate contractantă a statului pentru acest scop.

(4) Cadrul general privind regimul juridic al contractelor de concesiune, procedurile pentru acordarea concesiunilor, precum și conținutul-cadru al caietului de sarcini sunt elaborate de autoritatea contractantă, în conformitate cu prevederile legii, și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(5) Condițiile de acordare, menținere, suspendare și retragere a concesiunii se stabilesc prin contractul de concesiune încheiat de autoritatea contractantă și aprobat în conformitate cu prevederile prezentei legi.”

23. La articolul 21, alineatele (2) și (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Participant la piața de energie electrică reprezintă o persoană fizică sau juridică care cumpără, vinde sau produce energie electrică, care este implicată în agregare sau care este un operator de consum dispecerizabil sau de servicii de stocare a energiei, inclusiv prin plasarea de ordine de tranzacționare pe una sau mai multe piețe de energie electrică, inclusiv pe piețele de echilibrare a energiei.

.....
(7) Participanții la piața de energie electrică au obligația să transmită operatorului pieței de energie electrică informații privind cantitățile de energie electrică tranzacționabile aferente contractelor de vânzare-cumpărare de energie electrică încheiate.”

24. La articolul 23, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Pe piața concurențială, ANRE are dreptul de a suspenda funcționarea pieței concurențiale, în cazul aplicării prevederilor art. 5 alin. (4)—(7).”

25. La articolul 23, după alineatul (9) se introduc cinci noi alineate, alineatele (10)—(14), cu următorul cuprins:

„(10) Pe piața concurențială angro, ANRE are dreptul să aprobe introducerea și utilizarea de produse specifice în cadrul anumitor modalități de tranzacționare, pentru asigurarea unei flexibilități în încheierea tranzacțiilor cu energie electrică la termen, inclusiv cu profile flexibile de livrare adecvate producătorilor de energie din surse regenerabile. ANRE împreună cu operatorul pieței de energie electrică monitorizează și evaluează periodic impactul utilizării produselor flexibile.

(11) Produsele specifice prevăzute la alin. (10) se definesc prin cel puțin unul dintre următoarele elemente caracteristice:

a) variația puterii orare față de cantitatea oferită în contract, în limita unui procent maxim, stabilit conform reglementărilor ANRE, de natură să nu afecteze profilul livrării și specificul contractului, dar nu mai mult de +/-100% pentru producătorii de energie din surse regenerabile;

b) actualizarea prețului de atribuire a unui contract, în baza unei formule care să conțină termeni și factori determinați sau determinabili pe baza unor indicatori bursieri publici, cu precizarea surselor publice unde sunt actualizate valorile indicatorilor considerați.

(12) Pentru respectarea prevederii alin. (1), elementele caracteristice ale produselor specifice se publică înaintea încheierii tranzacțiilor.

(13) Prin derogare de la prevederile alin. (1), un participant la piața care combină energia electrică produsă de mai multe surse de energie poate încheia contracte bilaterale cu deținătorii acestor surse.

(14) Prin derogare de la prevederile alin. (1), un participant la piața care combină sarcinile mai multor clienți poate încheia contracte bilaterale cu aceștia și cu furnizorii lor.”

26. Articolul 24 se abrogă.**27. La articolul 42, literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„a) să efectueze construcții de orice fel în zona de siguranță a rețelelor electrice de transport, fără avizul de amplasament al operatorului de transport și de sistem și/sau fără respectarea condițiilor/limitărilor prevăzute în acesta;

b) să efectueze săpături de orice fel sau să înființeze plantații sau vegetație forestieră, în zona de siguranță a rețelelor electrice de transport, fără acordul operatorului de transport și de sistem;”

28. La articolul 44, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 44. — (1) Distribuția energiei electrice se realizează de către operatorul de distribuție, persoană juridică, titulară de licență sau exceptată de la licențiere conform prevederilor art. 10 alin. (42).”

29. La articolul 45 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) realizează lucrări de dezvoltare și de modernizare a rețelelor electrice de distribuție, prin consultare, după caz, cu operatorul de transport și de sistem, pe baza studiilor de perspectivă realizate pe o durată de minimum 5 ani, astfel încât rețeaua de distribuție să fie sigură, fiabilă și eficientă; studiile de perspectivă se transmit la ANRE cu minimum 6 luni înainte de începerea unei perioade de reglementare;”

30. La articolul 46, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care deținătorul rețelei de distribuție a energiei electrice se află în imposibilitatea de a presta serviciul de distribuție sau de a acorda sporul de putere solicitat, pentru utilizatorii racordați la acea rețea, are obligația de a preda rețeaua, în folosință gratuită în exploatare, în termen de 15 zile de la data constatării imposibilității de a presta serviciul de distribuție sau de a acorda sporul de putere solicitat, până la preluarea acesteia cu titlu legal, operatorului de distribuție concesionar, titular de licență în zona în care se află rețeaua electrică respectivă, iar acesta din urmă are obligația de a presta serviciul de distribuție pentru utilizatorii acesteia.”

31. La articolul 46, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (21) și (22), cu următorul cuprins:

„(21) În situația prevăzută la alin. (2) în care nu poate fi dovedit dreptul de proprietate asupra rețelei de distribuție a energiei electrice, operatorul de distribuție concesionar, titular de licență în zona în care se află rețeaua electrică respectivă, are obligația de a presta serviciul de distribuție pentru utilizatorii acesteia, până la identificarea proprietarului rețelei în cauză.

(22) În cazul în care deținătorul unei rețele de distribuție aflate în zona de concesiune a unui operator de distribuție concesionar intenționează să înstrăineze rețeaua de distribuție sau în situația prevăzută la alin. (2), acesta are obligația de a face o ofertă de vânzare operatorului de distribuție concesionar, la o valoare justificată a acesteia, certificată de un expert autorizat independent, iar operatorul de distribuție concesionar are obligația de a o achiziționa în termen de 120 de zile de la data comunicării valorii de achiziție certificate.”

32. La articolul 47 alineatul (1), după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) în cazul sustragerii de energie electrică; măsura întreruperii în alimentarea cu energie electrică va fi luată după prelevarea probelor și dovezilor necesare, imediat în cazul în care la locul de consum nu există un contract de furnizare încheiat cu un furnizor sau după pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive în cazul în care la locul de consum există un contract de furnizare încheiat cu un furnizor.”

33. La articolul 47, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (5), cu următorul cuprins:

„(5) Pentru situațiile prevăzute la alin. (1), operatorul de distribuție nu va acționa în sensul întreruperii alimentării cu energie electrică a clienților finali, în mod voluntar, înainte de a lua toate măsurile tehnice necesare pentru evitarea punerii în pericol a vieții și sănătății persoanelor fizice, pentru protecția mediului și asigurarea integrității bunurilor materiale, cu respectarea reglementărilor în vigoare.”

34. La articolul 49, literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) să efectueze construcții de orice fel în zona de siguranță a rețelelor electrice de distribuție, fără avizul de amplasament al operatorului de distribuție și/sau fără respectarea condițiilor/limitărilor prevăzute în acesta;

b) să efectueze săpături de orice fel sau să înființeze plantații sau vegetație forestieră, în zona de siguranță a rețelelor electrice de distribuție, fără acordul operatorului de distribuție;”.

35. La articolul 49 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) În situația în care operatorul de distribuție constată existența unor acțiuni sau fapte de natura celor prevăzute la alin. (1), acesta este îndreptățit să întreprindă toate măsurile necesare pentru restabilirea situației de fapt inițiale sau pentru corectarea acesteia.”

36. La articolul 50, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (5) și (6), cu următorul cuprins:

„(5) La solicitarea unui operator economic, ANRE confirmă prin decizie încadrarea unui sistem de distribuție închis în conformitate cu prevederile alin. (1).

(6) Operatorii economici care operează sisteme de distribuție închise care se încadrează în prevederile alin. (1) au dreptul să presteze fără licență serviciul de distribuție în baza deciziei prevăzute la alin. (5).”

37. La articolul 51, după alineatul (3) se introduc patru noi alineate, alineatele (3¹)—(3⁴), cu următorul cuprins:

„(3¹) Operatorul de distribuție este obligat să restituie contravaloarea sumei investite de solicitant conform prevederilor alin. (2), în limita cotei de eficiență economică a investiției, în conformitate cu reglementările adoptate de ANRE.

(3²) Operatorul de distribuție are obligația să asigure finanțarea și realizarea lucrărilor de proiectare și execuție a instalației de racordare a clientului final noncasnic, a cărei lungime va fi de până la 2.500 metri aflată pe teritoriul unității administrativ-teritoriale pentru care are concesiunea serviciul public de distribuție, a cărei contravaloare va fi recunoscută în tarif de către ANRE. Termenul de realizare a racordării este de maximum 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire.

(3³) Solicitantul, viitor client final noncasnic, are obligația să utilizeze locul de consum și să păstreze destinația acestuia pe o perioadă de 5 ani de la data punerii în funcțiune a instalației de racordare.

(3⁴) În cazul în care clientul final noncasnic nu respectă prevederile alin. (3³), acesta este obligat să restituie operatorului de distribuție contravaloarea lucrărilor de proiectare și execuție a instalației de racordare, proporțional cu perioada rămasă neutilizată, în mod gradual, în conformitate cu reglementările adoptate de ANRE.”

38. La articolul 51, alineatele (5) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(5) Localitățile care, din considerente tehnice sau economice, nu sunt conectate la SEN pot fi alimentate cu energie electrică prin sisteme electroenergetice izolate, cu luarea în considerare și a resurselor regenerabile de energie disponibile la nivel local.

(6) Prețul de vânzare a energiei electrice se stabilește de către ANRE, pe baza costurilor justificate de operatorul economic care prestează serviciul, luând în considerare și o cotă rezonabilă de profit.”

39. La articolul 57, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Furnizorul este obligat ca în relația cu clientul final să nu utilizeze practici comerciale incorecte sau înșelătoare.”

40. La articolul 62 alineatul (1), litera h⁵) se modifică și va avea următorul cuprins:

„h⁵) să beneficieze de mai multe modalități de plată, care nu discriminează în mod nejustificat între clienți. Sistemele de plată anticipată trebuie să fie echitabile și să reflecte în mod adecvat consumul probabil. În cazul clientului casnic, dacă în urma regularizării suma plătită de acesta în plus este mai mare de 100 lei, atunci furnizorul este obligat să restituie suma plătită de către client în termen de 5 zile de la data emiterii facturii de regularizare. Sumele sub această valoare vor fi compensate în contul facturilor următoare. Orice diferență în ceea ce privește clauzele și condițiile trebuie să reflecte costurile pentru furnizor ale diferitelor sisteme de plată. Condițiile generale trebuie să fie echitabile și transparente, prezentate într-un limbaj clar și ușor de înțeles, și să nu includă bariere necontractuale în calea exercitării drepturilor clienților, ca de exemplu, dar fără a se limita la documentația contractuală excesivă. Clienții sunt protejați împotriva metodelor de vânzare incorecte sau înșelătoare;”.

41. La articolul 65, după alineatul (5) se introduc trei noi alineate, alineatele (6)—(8), cu următorul cuprins:

„(6) În situațiile în care consumul de energie electrică nu poate fi determinat prin măsurare, acesta se stabilește în sistem paușal.

(7) Stabilirea consumului de energie electrică în sistem paușal este permisă doar în următoarele situații:

- (i) pentru clienții finali temporari, cu durată de existență mai mică de 6 luni, pentru care nu se justifică sau nu este posibilă montarea unui grup de măsurare;
- (ii) pentru locuri de consum cu puteri absorbite sub 100 W, pentru care nu se justifică sau nu este posibilă montarea unui grup de măsurare;
- (iii) în cazul înregistrării eronate sau al defectării grupurilor de măsurare, conform reglementărilor ANRE.

(8) Sistemul paușal poate fi utilizat la stabilirea prejudiciului în cazurile de suspiciune de sustragere de energie electrică, exclusiv ca mod de calcul în spețele deduse soluționării instanțelor judecătorești; durata pentru care se aplică este cea stabilită prin hotărâre judecătorească definitivă.”

42. La articolul 75, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Prin derogare de la prevederile legale în materia achizițiilor, achiziția de lucrări, bunuri și servicii pentru realizarea activităților din sectorul energiei electrice care se desfășoară pe baza tarifelor reglementate de autoritatea competentă se face prin proceduri concurențiale, transparente și nediscriminatorii, în conformitate cu reglementările aprobate de ANRE, fără constatarea existenței unor drepturi speciale sau exclusive.”

43. La articolul 93 alineatul (1), punctul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„5. nerespectarea reglementărilor tehnice și/sau comerciale emise de ANRE, inclusiv pe cele privind furnizarea energiei electrice la clienții finali;”.

44. La articolul 93 alineatul (1), după punctul 5 se introduc patru noi puncte, punctele 5¹—5⁴, cu următorul cuprins:

„5¹. nerespectarea reglementărilor emise de ANRE privind acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice;

5². nerespectarea reglementărilor emise de ANRE privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public;

5³. nerespectarea ordinelor și deciziilor ANRE, altele decât cele prevăzute la contravențiile din cuprinsul prezentului articol;

5⁴. nerespectarea oricărei decizii cu forță juridică obligatorie a ACER;”.

45. La articolul 93 alineatul (1), punctele 29 și 45 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„29. executarea de săpături sau de lucrări de orice fel în zonele de protecție a rețelelor electrice fără avizul de amplasament al operatorului de transport și de sistem/distribuție și/sau fără respectarea condițiilor/limitărilor prevăzute în acesta;

45. refuzul operatorilor de distribuție concesionari de a prelua rețeaua electrică potrivit obligației prevăzute la art. 46 alin. (2) și (2²);”.

46. La articolul 93 alineatul (1), după punctul 48 se introduc șase noi puncte, punctele 49—54, cu următorul cuprins:

„49. refuzul participanților la piața angro de energie electrică de a permite efectuarea de acțiuni de investigație și/sau inspecție inopinată în spațiile ce aparțin operatorilor economici sau asociațiilor de operatori economici care își desfășoară activitatea în domeniul energiei electrice pe care aceștia le dețin legal și/sau își desfășoară activitatea și la domiciliul, terenurile sau mijloacele de transport aparținând reprezentanților legali, administratorilor, directorilor și altor angajați ai operatorilor economici ori asociațiilor de operatori economici supuși investigației ce urmează a fi inspectate sau de a pune la dispoziție echipamentele electronice pe care sunt stocate sau arhivate datele și informațiile ce fac obiectul investigației;

50. nefurnizarea datelor și informațiilor, furnizarea de date și informații inexacte, incomplete sau care induc în eroare, ca urmare a solicitărilor ANRE, realizate în temeiul prevederilor art. 85 și art. 86 alin. (1) lit. c) și d) și alin. (3);

51. nerespectarea de către participanții la piață și operatorul de transport și de sistem a cerințelor prevăzute în regulamentele europene, altele decât cele menționate la pct. 32—35, 41 și 42;

52. nerespectarea de către participanții la piață și operatorul de transport și de sistem a cerințelor privind transparența prevăzute în reglementările ANRE, precum și în regulamentele europene, cu excepția Regulamentului (UE) nr. 1.227/2011;

53. nerespectarea de către operatorul de distribuție a termenului privind racordarea prevăzut la art. 51 alin. (3²);

54. nerespectarea de către furnizor a prevederilor art. 57 alin. (7).”

47. La articolul 93 alineatul (2) punctul 1, litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) cu amendă de la 20.000 lei până la 50.000 lei, pentru cea prevăzută la pct. 45;”.

48. La articolul 93 alineatul (2) punctul 1, după litera d) se introduce o nouă literă, litera e), cu următorul cuprins:

„e) cu amendă de la 10.000 lei până la 50.000 lei, pentru cele prevăzute la pct. 49 și 50.”

49. La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) cu amendă de la 10.000 lei până la 200.000 lei, pentru cele prevăzute la pct. 1, 3—5³, 8, 10, 15, 18, 20, 22, 26, 36 și 53;”.

50. La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) cu amendă de la 20.000 lei până la 400.000 lei, pentru cele prevăzute la pct. 41, 54, 24, 37 și 38;”.

51. La articolul 93 alineatul (2) punctul 2, după litera d) se introduc patru noi litere, literele e)—h), cu următorul cuprins:

„e) cu amendă de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală a vânzărilor pe piața angro de energie, din anul financiar anterior sancționării, pentru faptele prevăzute la pct. 32—35, pct. 41, 51 și 52;

f) cu amendă de la 0,5% la 1% din cifra de afaceri anuală a vânzărilor pe piața concurențială de energie, din anul financiar anterior sancționării, pentru cele prevăzute la pct. 49 și 50;

g) cu amendă între 5% și 10% din cifra de afaceri a anului anterior aplicării sancționării, pentru cele prevăzute la pct. 42 și 54;

h) cu amendă între 2% și 10% din cifra de afaceri a anului anterior aplicării sancționării, pentru cea prevăzută la pct. 48.”

52. La articolul 93, alineatul (2¹) se abrogă.

53. La articolul 93, litera a) a alineatului (3) și alineatul (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) reprezentanții împuterniciți ai autorității competente, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) pct. 1—27 și pct. 32—54;

(4) Pentru contravențiile prevăzute la alin. (1), cu excepția celor prevăzute la pct. 19, 21, 42, 43, 45—47, 48 și 54, săvârșite în mod repetat de persoanele juridice, autoritatea de reglementare aplică o amendă cuprinsă între 1% și 5% din cifra de afaceri anuală a persoanei contraveniente.”

54. La articolul 93, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (4¹) și (4²), cu următorul cuprins:

„(4¹) Pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) pct. 42, 48 și 54 săvârșite în mod repetat de persoanele juridice, autoritatea de reglementare retrage licența persoanei contraveniente în urma unei hotărâri judecătorești definitive.

(4²) Prin *contravenție săvârșită în mod repetat* se înțelege săvârșirea de cel puțin două ori a aceleiași fapte contravenționale.”

55. La articolul 93, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Prin cifra de afaceri anuală se înțelege cifra de afaceri a persoanei juridice contraveniente realizată din activitatea licențiată, în anul financiar anterior sancționării faptei. În cazul în care, în anul financiar anterior sancționării, întreprinderea nu a înregistrat cifră de afaceri sau aceasta nu poate fi determinată, va fi luată în considerare cea aferentă anului financiar în care contravenientul a înregistrat cifra de afaceri, an imediat anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării sancțiunii. În ipoteza în care nici în anul anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării sancțiunii contravenientul nu a realizat cifră de afaceri, va fi luată în calcul ultima cifră de afaceri înregistrată. Dacă contravenientul este persoană juridică nou-înființată, care nu a înregistrat cifra de afaceri în anul anterior sancționării, acesta va fi sancționat cu amendă contravențională de la 100.000 lei la 1.000.000 lei.”

56. La articolul 93, după alineatul (7) se introduc trei noi alineate, alineatele (8)—(10), cu următorul cuprins:

„(8) Prin excepție de la prevederile alin. (7), dreptul ANRE de a aplica sancțiuni contravenționale pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la alin. (1) pct. 32—35, 41, 42, 51 și 52 se prescrie în termen de 36 de luni de la data săvârșirii faptei.

(9) Prin excepție de la dispozițiile alin. (2) pct. 2 în privința contravențiilor săvârșite de persoane nerezidente, cifra de afaceri la care se aplică amenda se înlocuiește cu veniturile obținute în România de către contravenient și înregistrate în situațiile financiare individuale ale acestuia.

(10) Dacă în termen de 45 de zile de la comunicarea deciziei președintelui ANRE de finalizare a investigației, potrivit prevederilor prezentei legi, operatorul economic sau asociația de operatori economici în cauză nu se conformează măsurilor dispuse, autoritatea competentă poate aplica amenda maximă prevăzută la alin. (2) pct. 2.”

57. Articolul 94 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Regimul juridic al contravențiilor**

Art. 94. — Contravențiilor prevăzute la art. 93 alin. (1) le sunt aplicabile prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția dispozițiilor art. 8 alin. (2) lit. a) și ale art. 28 alin. (1) din acest ultim act normativ.”

58. La articolul 96, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Autorizarea electricienilor în domeniul instalațiilor electrice, respectiv a verificatorilor de proiecte și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice tehnologice se realizează numai de către ANRE, în condițiile reglementărilor emise de aceasta.”

59. La articolul 100, după punctul 74 se introduce un nou punct, punctul 74¹, cu următorul cuprins:

„74¹. *plângere* — petiție, divergență, neînțelegere, litigiu, dispută sau orice altă solicitare adresată ANRE, în domeniul gazelor naturale, formulată de o persoană fizică sau juridică;”.

60. După articolul 102¹ se introduce un articol nou, articolul 102², cu următorul cuprins:**„Soluționarea plângerilor**

Art. 102². — (1) Plângerile adresate ANRE se soluționează în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale regulamentelor/procedurilor ANRE, prin derogare de la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 233/2002, cu modificările ulterioare.

(2) Înainte de a adresa o plângere către ANRE, dacă aceasta privește activitatea unui prestator de servicii/de activități, reclamantul trebuie în prealabil să se adreseze spre soluționare prestatorului de serviciu/activității de a cărei prestație este nemulțumit.

(3) Nu fac obiectul soluționării plângerile al căror obiect depășește 36 de luni de la data săvârșirii.

(4) Plângerile deduse spre soluționare instanțelor judecătorești sau unor entități juridice pe cale extrajudiciară nu mai pot fi adresate spre soluționare și ANRE.

(5) Pe perioada soluționării plângerilor de către ANRE, efectele acțiunilor titularilor de licențe/autorizații/atestate în domeniul energiei împotriva reclamantilor sunt suspendate, în condițiile stabilite de ANRE, cu excepția celor care prin neaplicarea lor ar conduce la producerea unui prejudiciu iremediabil.”

61. Articolul 103 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Obiectul concesiunii**

Art. 103. — (1) Bunurile proprietate publică aferente obiectivelor/sistemelor de transport și înmagazinare a gazelor naturale, precum și serviciile de transport, de înmagazinare și de distribuție a gazelor naturale fac obiectul concesiunii către persoane juridice române sau străine, în condițiile legii.

(2) Redevența pentru concesiunile prevăzute la alin. (1) este plătită de operatorul de gaze naturale și nu poate fi introdusă de acesta în tariful serviciului respectiv.”

62. La articolul 104, alineatele (3) și (4) se abrogă.**63. La articolul 104, alineatele (5) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(5) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 100/2016, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile concedente vor lua măsurile ce se impun astfel încât să se asigure, după caz, concesiunea serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale pentru una sau mai multe unități administrativ-teritoriale învecinate și/sau asocierile acestora în cadrul unui singur contract și aceleiași soluții tehnice de alimentare din Sistemul național de transport al gazelor naturale. Concedentul urmărește ca, în cazul racordării la Sistemul național de transport al gazelor naturale, soluția tehnică de alimentare a zonei concesionate să fie realizată, de regulă, prin intermediul unui singur astfel de racord.

(6) Concedentul serviciului de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale decide extinderea zonei concesionate pentru una sau mai multe localități aparținătoare unității administrativ-teritoriale, din cadrul căreia, pentru cel puțin o localitate, serviciul de utilitate publică de distribuție a gazelor naturale a fost deja concesionat. Extinderea zonei concesionate se realizează, după caz, prin act adițional la contractul de concesiune încheiat cu

concesionarul din zona respectivă, definită conform prevederilor alin. (1), act adițional ce se transmite ANRE în termen de 30 de zile calendaristice de la semnare.”

64. La articolul 104, alineatul (8) se abrogă.**65. La articolul 108, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 108. — (1) Pentru realizarea serviciului de transport sau de distribuție, în ceea ce privește utilizarea, în cazul utilizării bunurilor proprietate a terților, concesionarul are următoarele drepturi:”

66. La articolul 108 alineatul (1), literele d) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„d) cu acordul proprietarului, să preia aceste bunuri în proprietatea sa, cu despăgubire în limita cotei de eficiență a acestora stabilită conform reglementărilor ANRE;

g) să asigure racordarea unor noi solicitanți, cu respectarea uneia dintre următoarele condiții:

1. prezentarea acceptului proprietarului;
2. prezentarea acordului solicitantului de racordare privind despăgubirea proprietarului; acordul solicitantului se prezumă atunci când acesta consimte în scris, printr-un act autentic, să îl

despăgubească pe proprietar pentru partea ce îi revine din investiția făcută;”.

67. La articolul 118, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (21), cu următorul cuprins:

„(21) Prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale se desfășoară fără licență acordată de ANRE, conform prevederilor prezentului titlu, operatorilor economici pe baza deciziei prevăzute la art. 139 alin. (6), administratorilor parcurilor industriale constituite conform Legii nr. 186/2013, cu modificările ulterioare, și administratorilor zonelor libere constituite conform Legii nr. 84/1992, cu modificările și completările ulterioare, operatorii beneficiind de aceleași drepturi și având aceleași obligații de a respecta reglementările ANRE corespunzătoare unui titular de licență pentru acea activitate.”

71. Articolul 123 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Producătorul de gaze naturale

Art. 123. — (1) Producătorul de gaze naturale este persoana fizică sau juridică ce are ca specific activitatea de producție a gazelor naturale, a biogazului/biometanului, a hidrogenului sau a altor tipuri de gaze, în condițiile prezentului titlu.

(2) Tarifele pentru accesul terților la conductele de alimentare din amonte se stabilesc de către operatorul economic care desfășoară această activitate, în baza unei metodologii elaborate de acesta și aprobate de ANRE.

(3) Tarifele determinate pe baza metodologiei aprobate de ANRE se publică de către operatorul economic prevăzut la alin. (1) pe pagina proprie de web, înaintea aplicării acestora.”

72. La articolul 125, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de transport al gazelor naturale, inclusiv a racordurilor și a stațiilor de reglare-măsurare-predare, sunt lucrări de utilitate publică.”

73. La articolul 125, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (41), cu următorul cuprins:

„(41) Costurile lucrărilor prevăzute la alin. (4) intră în categoria costurilor recunoscute pentru activitatea prevăzută la art. 179 alin. (2) lit. e).”

74. La articolul 130 alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) să racordeze toți solicitanții la sistemul de transport, în termen de 180 de zile de la data obținerii autorizației de construire. Recuperarea costurilor privind racordarea se realizează prin tarifele de transport conform reglementărilor ANRE;”.

75. La articolul 130 alineatul (1), literele j) și ș) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„j) să constituie în depozitele de înmagazinare subterane un stoc minim sau să asigure achiziția de gaze, inclusiv din import, pentru cantitățile necesare operării și asigurării echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE;

.....
ș) să asigure măsurarea gazelor naturale din stațiile de reglare-măsurare-predare pentru preluarea gazelor naturale din conductele din amonte sau din sistemele de înmagazinare în sistemul de transport, precum și stațiile de reglare-măsurare-predare pentru preluarea gazelor naturale către sistemele de distribuție, clienții finali sau sistemele de înmagazinare.”

76. La articolul 130 alineatul (2), litera b) se abrogă.

77. La articolul 134, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, alineatele (4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Lucrările de dezvoltare, reabilitare, modernizare, exploatare și întreținere a obiectivelor/sistemelor de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a racordurilor și a stațiilor de reglare-

68. La articolul 119 punctul 2, după litera e) se introduce o nouă literă, litera f), cu următorul cuprins:

„f) instalațiilor de producere a hidrogenului.”

69. La articolul 119 punctul 3, după litera f) se introduce o nouă literă, litera g), cu următorul cuprins:

„g) exploatarea comercială a instalațiilor de producere a hidrogenului.”

70. La articolul 120, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) Nu pot fi autorizați solicitanții care au ca acționari deținători ai controlului sau ca administratori persoane care anterior au avut calitatea de acționar deținător al controlului ori administrator în cadrul unor operatori economici titulari de licență care nu și-au achitat obligațiile de plată rezultate din tranzacțiile realizate pe piața de gaze naturale.”

măsurare-predare/stațiilor de reglare/stațiilor de măsurare/posturilor de reglare măsurare/posturilor de reglare/posturilor de măsurare, branșamente, sunt lucrări de utilitate publică.

(5) Costurile lucrărilor prevăzute la alin. (4) intră în categoria costurilor specificate la art. 179 alin. (2) lit. i).”

78. La articolul 137, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Este interzisă orice interferență, de orice natură, dintre operatorul de distribuție integrat pe verticală cu un furnizor prin care acesta poate fi avantajat din punct de vedere comercial față de alți furnizori independenți care operează în zona concesionată de operatorul de distribuție.”

79. La articolul 138 alineatul (1), litera d1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d1) să racordeze toți solicitanții la sistemul de distribuție, în termen de 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire, conform reglementărilor ANRE. Recuperarea costurilor privind racordarea clienților casnici se realizează prin tarifele de distribuție conform reglementărilor ANRE;”.

80. La articolul 138 alineatul (1), litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) să preia până la obținerea licenței pentru operarea sistemului de distribuție de către noul concesionar, la solicitarea și conform reglementărilor ANRE, prin desemnare, operarea unui sistem de distribuție în condițiile în care operatorului inițial i-a fost retrasă licența de distribuție, a fost reziliat contractul de concesiune sau în orice altă situație identificată de ANRE;”.

81. La articolul 139, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Tarifele pentru prestarea serviciului de distribuție dintr-un sistem de distribuție închis și metodologiile care stau la baza calculării acestora vor fi publicate de către operatorul economic care desfășoară această activitate pe pagina proprie de web. ANRE va publica un ghid de bună practică privind modalitatea de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție dintr-un sistem de distribuție închis.”

82. La articolul 139, alineatul (5) se abrogă.

83. La articolul 139, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins:

„(6) La solicitarea unui operator economic, ANRE confirmă prin decizie încadrarea unui sistem de distribuție în prevederile alin. (1).

(7) Operatorii economici care operează sisteme de distribuție care se încadrează în prevederile alin. (1) au dreptul să presteze fără licență serviciul de distribuție în baza deciziei prevăzute la alin. (6).”

84. La articolul 143 alineatul (1), literele a), f) și q) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) să încheie contracte de achiziție a gazelor naturale în condiții concurențiale, transparente și nediscriminatorii, astfel încât să asigure acoperirea consumului pentru clienții săi;

f) să înființeze puncte unice de contact pentru informarea clienților finali cu privire la drepturile acestora, la legislația în vigoare și la căile de soluționare a litigiilor în cazul unor cereri, plângeri, sesizări, reclamații sau contestații. Punctul unic de contact este constituit dintr-un punct central care coordonează punctele de informare regională/locală, după caz, formând o rețea care oferă în mod gratuit clienților finali toate informațiile necesare cu privire la drepturile lor, la legislația în vigoare și la căile de soluționare a litigiilor de care dispun în cazul unui dezacord, asigurând accesul imediat la informație pentru toți solicitanții;

q) să constituie în depozitele de înmagazinare subterană un stoc minim de gaze naturale la nivelul necesar pentru asigurarea continuității în alimentarea cu gaze naturale a clienților săi și suportabilității prețului de către aceștia, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;”

85. La articolul 143 alineatul (1), litera m) se abrogă.

86. La articolul 143 alineatul (1), după litera r) se introduce o nouă literă, litera s), cu următorul cuprins:

„s) în cazul clienților casnici situați la o distanță mai mare de 50 km de punctul unic de contact, informarea clienților finali trebuie să fie făcută prin notificări în scris sau prin modalitatea de comunicare convenită cu acesta. În cazul modificărilor condițiilor contractuale notificarea se face în scris, cu confirmare de primire, cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de data la care modificările intră în vigoare, cu precizarea dreptului clientului de a denunța contractul în cazul în care nu acceptă noile condiții contractuale.”

87. La articolul 143, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) Furnizorul este obligat ca în relația cu clientul final să nu utilizeze practici comerciale incorecte sau înșelătoare.”

88. La articolul 143, alineatul (3) se abrogă.

93. Articolul 151 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Finanțarea lucrărilor pentru realizarea obiectivelor/ conductelor necesare racordării

Art. 151. — (1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza racordarea la sistem și este obligat să finanțeze lucrările pentru realizarea obiectivelor/ conductelor necesare racordării consumatorilor aflați în perimetrul unității administrativ-teritoriale pentru care a fost concesionat serviciul public de distribuție. Termenul de extindere și/sau branșare a consumatorilor nu poate depăși termenul de 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire.

(2) În executarea contractului de concesiune, la solicitarea autorităților administrației publice locale sau centrale, în baza planurilor de dezvoltare regională sau locală și de urbanism, operatorul de distribuție este obligat să asigure dezvoltarea sistemelor de distribuție și finanțarea pentru extinderea sistemelor de distribuție/inființarea de sisteme în zona concesionată.

(3) Pentru dezvoltarea programelor de alimentare cu gaze naturale a localităților și de extindere/inființare a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, autoritățile administrației publice locale și ministerele implicate vor răspunde, în termen de 60 de zile de la primirea solicitărilor operatorului de transport și de sistem, precum și ale operatorilor de distribuție, pentru realizarea planurilor de dezvoltare a sistemelor pe termen mediu și lung.

(4) Operatorul de transport și de sistem are obligația de a realiza și de a pune în funcțiune obiectivul/conducta necesar/necesară racordării sistemului de distribuție în termen de 180 de zile de la data semnării contractului pentru realizarea obiectivului/conductei.”

89. La articolul 145 alineatul (4), litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) să li se pună la dispoziție o gamă largă de modalități de plată, care să le permită să își îndeplinească obligațiile de plată a facturii, obligații de plată prevăzute în contract și care nu creează discriminări nejustificate între clienți. Sistemele de plată anticipată trebuie să fie echitabile și să reflecte în mod adecvat consumul probabil. În cazul clientului casnic, dacă în urma regularizării suma plătită de acesta în plus este mai mare de 100 lei, atunci furnizorul este obligat să restituie suma plătită de către client, în termen de 5 zile de la data emiterii facturii de regularizare. Sumele sub această valoare vor fi compensate în contul facturilor următoare. Orice diferență în ceea ce privește clauzele și condițiile sistemelor de plată trebuie să reflecte costurile suportate de către furnizor pentru diferitele sisteme de plată. Condițiile generale trebuie să fie echitabile și transparente, prezentate într-un limbaj clar și ușor de înțeles, și nu trebuie să includă bariere necontractuale în calea exercitării drepturilor clienților, ca de exemplu documentația contractuală excesivă. Clienții sunt protejați împotriva practicilor comerciale incorecte sau înșelătoare;”

90. La articolul 148 alineatul (2), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹), cu următorul cuprins:

„a¹) unităților administrativ-teritoriale sau serviciilor specializate ale acestora cărora le-au fost delegate atribuțiile concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale;”

91. La articolul 148, după alineatul (2) se introduc trei noi alineate, alineatele (3)—(5), cu următorul cuprins:

„(3) Operatorul de distribuție are obligația să asigure finanțarea și realizarea lucrărilor de proiectare și execuție a instalației de extindere și branșare a clientului final noncasnic a cărei lungime va fi până la 2.500 metri aflată pe teritoriul unității administrativ-teritoriale pentru care are concesiunea serviciului public de distribuție, a cărei contravaloare va fi recunoscută în tarif de către ANRE. Termenul de realizare a racordării este de maximum 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire.

(4) Solicitantul, viitor client final noncasnic, are obligația să utilizeze locul de consum și să păstreze destinația acestuia pe o perioadă de 5 ani de la data punerii în funcțiune a instalației de racordare.

(5) În cazul în care clientul final noncasnic nu respectă prevederile alin. (4), acesta este obligat să restituie operatorului de distribuție contravaloarea lucrărilor de proiectare și execuție a instalației de racordare, proporțional cu perioada rămasă neutilizată, în mod gradual, în conformitate cu reglementările adoptate de ANRE.”

92. La articolul 150, litera c) se abrogă.

94. **La articolul 152, alineatele (1) și (1¹) se abrogă.**

95. **La articolul 152, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) În situații justificate, ANRE emite autorizații pentru înființarea unei magistrale directe pentru a permite.”

96. **La articolul 152, după alineatul (4) se introduc două noi alineate, alineatele (4¹) și (4²), cu următorul cuprins:**

„(4¹) Deținătorul unei magistrale directe are obligația să asigure accesul și racordarea la aceasta, fără schimbarea destinației pentru care aceste bunuri au fost construite, conform reglementărilor ANRE.

(4²) Magistrala directă realizată în condițiile alin. (2) și activele care rezultă în condițiile alin. (4¹) se preiau în folosință în termen de 60 de zile de la data concesiunii de către operatorul de distribuție concesionar, cu plata unei juste despăgubiri, în conformitate cu reglementările ANRE.”

97. **Articolul 156 se modifică și va avea următorul cuprins:**

**„Reglementarea
utilizării GNL
și a hidrogenului**

Art. 156. — (1) Cadrul general de reglementare privind GNL și a hidrogenului se stabilește de ANRE.

(2) ANRE elaborează reglementările tehnice și comerciale cu privire la operarea terminalului GNL/hidrogen, precum și metodologia de tarifare aferentă, în termen de 6 luni de la primirea unei cereri de autorizare pentru realizarea unui terminal GNL/hidrogen.

(3) Tarifele pentru serviciile prestate de operatorul terminalului GNL/hidrogen, inclusiv instalațiile de stocare GNL/hidrogen, în legătură cu operarea terminalului se stabilesc de operatorul economic respectiv, în baza unei metodologii aprobate de ANRE, și se publică pe pagina proprie de web a operatorului.

(4) ANRE stabilește condițiile și standardele de realizare a instalațiilor de injecție a hidrogenului în rețelele existente de transport/distribuție a gazelor naturale.”

98. **La articolul 156² alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, litera b¹), cu următorul cuprins:**

„b¹) să asigure racordarea terților la terminalul GNL/hidrogen, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE;”

99. **La articolul 156² alineatul (1), litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„e) să elaboreze și să transmită ANRE spre aprobare planuri de investiții care se fundamentează pe baza studiilor de perspectivă realizate pe o durată de minimum 5 ani, prin consultare, după caz, cu operatorul de transport și de sistem; studiile de perspectivă se transmit ANRE cu minimum 6 luni înainte de începerea unei perioade de reglementare; planurile de investiții sunt revizuite în funcție de apariția unor programe naționale sau europene de promovare a unor noi tehnologii de eficiență energetică și de promovare a sistemelor de energie din surse regenerabile;”

100. **La articolul 156² alineatul (1), după litera g) se introduce o nouă literă, litera h), cu următorul cuprins:**

„h) să propună ANRE norme tehnice, comerciale și metodologii de tarifare specifice activității proprii.”

101. **La articolul 156² alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„a) să încaseze tarifele pentru serviciile prestate în legătură cu operarea terminalului GNL/hidrogen, inclusiv instalațiile de stocare GNL/hidrogen, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciilor, conform reglementărilor specifice;”

102. **La articolul 156² alineatul (2), litera b) se abrogă.**

103. **La articolul 160, alineatele (1)—(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„Art. 160. — (1) Înainte de execuția lucrărilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, în vederea respectării cerințelor privind calitatea în construcții, operatorii economici care exploatează obiectivele/sistemele respective au obligația de a se asigura că proiectele de execuție sunt verificate de verificatori de proiecte atestați de către ANRE.

(2) Proiectele aferente execuției/modificărilor instalațiilor de utilizare se verifică de către verificatori atestați de către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

(3) Proiectele se consideră a fi avizate dacă au fost declarate conforme de către verificatorul de proiect:

a) prevăzut la alin. (1), pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale;

b) prevăzut la alin. (2), pentru instalațiile de utilizare a gazelor naturale.”

104. **La articolul 178, după alineatul (6) se introduc trei noi alineate, alineatele (7)—(9), cu următorul cuprins:**

„(7) Prin derogare de la prevederile legale în materia achizițiilor, achiziția de lucrări, bunuri și servicii pentru realizarea activităților din sectorul gazelor naturale care se desfășoară pe baza tarifelor reglementate de autoritatea competentă se face prin proceduri concurențiale, transparente și nediscriminatorii, în conformitate cu reglementările aprobate de ANRE. Sunt interzise drepturi speciale sau exclusive.

(8) Tariful pentru prestarea serviciului de stocare în conducte se stabilește de operatorul economic care desfășoară această activitate, în baza unei metodologii aprobate de ANRE.

(9) Operatorul sistemului de transport are obligația de a propune ANRE norme tehnice, comerciale și metodologii de tarifare privind activitatea de stocare în conducte.”

105. **La articolul 179 alineatul (2), literele i) și k) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„i) distribuția gazelor naturale și a hidrogenului;

.....
k) utilizarea terminalului de GNL și de hidrogen.”

106. **La articolul 194, punctul 24¹ se modifică și va avea următorul cuprins:**

„24¹. nerespectarea de către participanții la piața de gaze naturale a obligațiilor ce le revin în temeiul prevederilor art. 143 alin. (1), ale art. 144¹ și ale art. 145 alin. (4) lit. g);”

107. **La articolul 194, punctele 26, 29, 37, 39 și 43 se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„26. nerespectarea interdicțiilor prevăzute la art. 190 privind protecția obiectivelor/sistemelor;

.....
29. desfășurarea oricărei activități fără a deține licența/autorizația necesară emisă conform prevederilor prezentului titlu și reglementărilor elaborate în temeiul acestuia;

.....

37. nerespectarea cerințelor privind transparența prevăzute în reglementările ANRE, precum și în regulamentele europene, cu excepția Regulamentului (UE) nr. 1.227/2011;

39. nerespectarea ordinelor și deciziilor ANRE, altele decât cele prevăzute la contravențiile din cuprinsul prezentului articol;

43. nerespectarea prevederilor art. 124 alin. (1)¹ și (12) și ale art. 177 alin. (3¹⁵)—(3¹⁷);”

108. La articolul 194, după punctul 43 se introduc două noi puncte, punctele 44—52, cu următorul cuprins:

„44. nerespectarea cerințelor de către participanții la piață a obligațiilor ce le revin în temeiul prevederilor art. 4 alin. (1)—(3), art. 8 alin. (1) și (5), art. 9 alin. (1) și (5) și art. 15 din Regulamentul (UE) nr. 1.227/2011;

45. nerespectarea de către participanții la piață a obligațiilor ce le revin în temeiul prevederilor art. 3 alin. (1), alin. (2) lit. e) și art. 5 din Regulamentul (UE) nr. 1.227/2011;

46. refuzul participanților la piața angro de gaze naturale de a permite efectuarea de acțiuni de investigație și/sau inspecție inopinată în spațiile ce aparțin operatorilor economici sau asociațiilor de operatori economici care își desfășoară activitatea în domeniul gazelor naturale pe care aceștia le dețin legal și/sau își desfășoară activitatea și la domiciliul, terenurile sau mijloacele de transport aparținând reprezentanților legali, administratorilor, directorilor și altor angajați ai operatorilor economici ori asociațiilor de operatori economici supuși investigației ce urmează a fi inspectate sau de a pune la dispoziție echipamentele electronice pe care sunt stocate sau arhivate datele și informațiile ce fac obiectul investigației;

47. nefurnizarea datelor și informațiilor, furnizarea de date și informații inexacte, incomplete sau care induc în eroare, ca urmare a solicitărilor ANRE, realizate în temeiul prevederilor art. 184 și art. 185 alin. (1) lit. c) și d) și alin. (3);

48. neîndeplinirea de către producătorii de gaze naturale a obligațiilor prevăzute la art. 124 alin. (1) lit. e);

49. neîndeplinirea obligațiilor privind asigurarea continuității în alimentarea cu gaze naturale a clienților finali, în situația încetării concesiunii petroliere;

50. nerespectarea de către operatorul de transport și de sistem/operatorul de distribuție a gazelor naturale a termenelor privind racordarea prevăzute la art. 130 alin. (1) lit. e), art. 138 alin. (1) lit. d¹), art. 148 alin. (3) și art. 151 alin. (4);

51. nerespectarea de către furnizor a prevederilor art. 143 alin. (1)¹;

52. nerespectarea de către distribuitor a prevederilor privind confidențialitatea în temeiul prevederilor art. 137.”

109. La articolul 195 alineatul (1) punctul 1, după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) cu amendă de la 10.000 lei până la 50.000 lei, pentru cele prevăzute la pct. 46 și 47.”

110. La articolul 195 alineatul (1) punctul 2, după litera f) se introduc patru noi litere, literele g)—j), cu următorul cuprins:

„g) cu amendă de la 1% la 5% din cifra de afaceri anuală din anul financiar anterior sancționării, cele de la pct. 44 și 48;

h) cu amendă de la 1% la 3% din cifra de afaceri anuală din anul financiar anterior sancționării, cele de la pct. 46, 47 și 49;

i) cu amendă de la 5% la 10% din cifra de afaceri anuală din anul financiar anterior sancționării, cele de la pct. 45, 51 și 52;

j) cu amendă de la 2% la 10% din cifra de afaceri a anului anterior aplicării sancționării, cele de la pct. 43 și 50.”

111. La articolul 195, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru contravențiile prevăzute la art. 194, cu excepția celor prevăzute la art. 194 pct. 25, 35, 35¹, 36¹, 42—45, 48 și 50—52, săvârșite în mod repetat de către persoanele juridice, autoritatea de reglementare poate aplica o amendă cuprinsă între 1% și 5% din cifra de afaceri anuală a persoanei contraveniente.”

112. La articolul 195, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2)¹, cu următorul cuprins:

„(2)¹ Pentru contravențiile prevăzute la art. 194 pct. 45 și 50—52 săvârșite în mod repetat de persoanele juridice, autoritatea de reglementare retrage licența persoanei contraveniente în urma unei hotărâri judecătorești definitive.”

113. La articolul 195, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Prin *contravenție săvârșită în mod repetat* se înțelege săvârșirea de cel puțin două ori a aceleiași fapte contravenționale.”

114. La articolul 195, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Prin *cifra de afaceri anuală* se înțelege cifra de afaceri a persoanei juridice contraveniente realizată din activitatea licențiată, în anul financiar anterior sancționării faptei. În cazul în care, în anul financiar anterior sancționării, întreprinderea nu a înregistrat cifră de afaceri sau aceasta nu poate fi determinată, va fi luată în considerare cea aferentă anului financiar în care contravenientul a înregistrat cifra de afaceri, an imediat anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării sancțiunii. În ipoteza în care nici în anul anterior anului de referință pentru calcularea cifrei de afaceri în vederea aplicării sancțiunii contravenientul nu a realizat cifră de afaceri, va fi luată în calcul ultima cifră de afaceri înregistrată. Dacă contravenientul este persoană juridică nou-înființată, care nu a înregistrat cifra de afaceri în anul anterior sancționării, acesta va fi sancționat cu amendă contravențională de la 100.000 lei la 1.000.000 lei.”

115. La articolul 195, alineatul (4)² se abrogă.

116. La articolul 195, după alineatul (6) se introduc trei noi alineate, alineatele (7)—(9), cu următorul cuprins:

„(7) Prin excepție de la prevederile alin. (6), dreptul ANRE de a aplica sancțiuni contravenționale pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 194 pct. 44—48, 51 și 52 se prescrie în termen de 36 de luni de la data săvârșirii faptei.

(8) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1) pct. 2 în privința contravențiilor săvârșite de persoane nerezidente, cifra de afaceri la care se aplică amenda se înlocuiește cu veniturile obținute în România de către contravenient și înregistrate în situațiile financiare individuale ale acestuia.

(9) Dacă în termen de 45 de zile de la comunicarea deciziei președintelui ANRE de finalizare a investigației, potrivit prevederilor prezentei legi, operatorul economic sau asociația de operatori economici în cauză nu se conformează măsurilor dispuse, autoritatea competentă poate aplica amenda maximă prevăzută la alin. (1) pct. 2.”

117. Articolul 198 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Regimul juridic al contravențiilor

Art. 198. — Contravențiilor prevăzute la art. 194 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 8 alin. (2) lit. a) și ale art. 28 alin. (1) din acest ultim act normativ.”

Art. II. — În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei elaborează cadrul de reglementare aferent în concordanță cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum aceasta a fost modificată și completată prin prezenta lege.

Art. III. — În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, operatorul sistemului de transport prevăzut la art. 178 alin. (9) din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum aceasta a fost modificată și completată prin prezenta lege, propune Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei normele tehnice, comerciale și metodologiile de tarifare privind activitatea de stocare în conducte.

Art. IV. — Legitimațiile de verificatori de proiecte, responsabili tehnici cu execuția și experți tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice, emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, aflate în termen de valabilitate la data intrării în vigoare a prezentei legi, rămân valabile până la expirarea termenului de valabilitate al acestora, iar competențele acordate titularilor sunt recunoscute de către autoritățile publice care au preluat în condițiile legii atribuția autorizării lor, inclusiv în domeniul instalațiilor electrice aferente construcțiilor, precum și de beneficiarii serviciilor prestate în baza acestor legitimații fără impunerea altor cerințe sau formalități legale titularilor acestora.

Art. V. — În tot cuprinsul Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „serviciu tehnologic de sistem” se modifică și se înlocuiește cu sintagma „serviciu de sistem”.

Art. VI. — Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. VII. — După articolul 21 din Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 765 din 30 septembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 211, cu următorul cuprins:

„Art. 211. — (1) Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei organizează atestarea tehnico-profesională a specialiștilor care desfășoară activități de verificatori de proiecte și experți tehnici ai obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale, așa cum sunt acestea definite de dispozițiile art. 100 pct. 59 și 82 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației organizează atestarea tehnico-profesională a specialiștilor care desfășoară activități de verificatori de proiecte și experți tehnici ai instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, așa cum sunt acestea definite de dispozițiile art. 100 pct. 54 din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. VIII. — În situațiile prevăzute la art. 104 alin. (6) din Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și art. IV din Legea nr. 167/2018 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, nu se emit autorizații de înființare în cazul extinderii sistemelor de distribuție din localități ale aceleiași unități administrativ-teritoriale sau asocieri ale acestora, în cadrul unui contract de concesiune.

Art. IX. — Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din

10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 60, după punctul 5 se introduce un nou punct, punctul 6, cu următorul cuprins:

„6. Prosumatorii, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. x¹) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumiți în continuare *prosumatori*, persoane fizice, altele decât cele organizate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, pentru veniturile obținute din vânzarea energiei electrice la furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, dacă centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile pe care le dețin au puterea electrică instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum.”

2. La articolul 122 alineatul (4), după litera i) se introduce o nouă literă, litera j), cu următorul cuprins:

„j) veniturile din vânzarea energiei electrice de către prosumatorii, persoane fizice, altele decât cele organizate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, la furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, dacă centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile pe care le dețin au puterea electrică instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum.”

3. La articolul 137 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) venituri din activități independente, definite conform art. 67, cu excepția celor din vânzarea energiei electrice de către prosumatorii, persoane fizice, altele decât cele organizate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, la furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, dacă centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile pe care le dețin au puterea electrică instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum.”

4. La articolul 319 alineatul (10), după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) livrările de energie electrică efectuate de prosumatori, persoane fizice, altele decât cele organizate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, către furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, dacă centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile pe care le dețin au puterea electrică instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum.”

5. La articolul 321, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), prosumatorii, persoane fizice, altele decât cele organizate conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016, nu țin evidențe pentru livrările de energie electrică efectuate către furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, dacă centralele electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile pe care le dețin au puterea electrică instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum.”

Art. X. — Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de

energie, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 13 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 14, alineatele (6) și (6⁶) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(6) Prosumatorii care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 100 kW pe loc de consum pot vinde energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică furnizorilor de energie electrică cu care aceștia au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice, conform reglementărilor ANRE.

.....
 (6⁶) Prosumatorii, persoane fizice, juridice și autorități ale administrației publice locale care dețin centrale electrice ce produc energie din surse regenerabile, prevăzuți la alin. (6), precum și persoanele fizice sau juridice care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile sunt exceptați de la obligația de achiziție anuală și trimestrială de certificate verzi prevăzută la art. 8 alin. (2) și (2¹), pentru energia electrică produsă și utilizată pentru consumul final propriu, altul decât consumul propriu tehnologic al centralei electrice.”

2. La articolul 30, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

„(6) Aplicarea sancțiunii amenzii contravenționale se prescrie în termen de 2 ani de la data săvârșirii faptei.”

Art. XI. — (1) Persoanele fizice sau juridice care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile sunt obligate să declare unitățile de producere a energiei electrice din surse regenerabile la Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, conform reglementărilor ANRE.

(2) Persoanele fizice sau juridice care nu declară centralele de producere a energiei electrice din surse regenerabile deținute în termenul prevăzut la alin. (1) nu beneficiază de exceptarea de la obligația de achiziție de certificate verzi conform art. 14 alin. (6⁶) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru o perioadă de 2 ani de la data constatării, după o perioadă de 12 luni în care ANRE, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri și operatorii de gaze naturale informează utilizatorii cu privire la obligația prevăzută la alin. (1).

(3) Măsurile de natura ajutorului de stat prevăzute de prezenta lege se notifică Consiliului Concurenței în termen de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri dacă sunt evaluate ca ajutoare de stat din categoria *de minimis* sau se notifică Comisiei Europene dacă nu se încadrează în categoria ajutoarelor *de minimis*.

Art. XII. — La articolul II din Legea nr. 23/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2013 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 184 din 14 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. II.** — (1) Prin derogare de la art. 23 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, și de la art. X din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2017 privind modificarea și completarea Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie și pentru modificarea unor acte normative, producătorii de energie electrică și autoritățile publice care dețin centrale electrice din surse regenerabile de energie cu puteri instalate de cel mult 3 MW pe producător pot încheia contracte negociate direct, doar pentru energia provenită din aceste centrale, numai cu furnizorii consumatorilor finali pentru vânzarea energiei electrice și/sau a certificatelor verzi.”

Art. XIII. — Dispozițiile art. 93, 94, 194 și 195 din Legea energiei nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum acestea au fost modificate și completate prin prezenta lege, prin care se stabilesc contravenții, regimul contravențiilor și modalitățile de sancționare a acestora, intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. XIV. — (1) În perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a prezentei legi și data de 30 iunie 2021, prețul de vânzare a gazelor naturale de către titularii de licență de furnizare a gazelor naturale, licențiați în conformitate cu prevederile Legii nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, către clienții casnici, producătorii de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației este format în condiții de piață liberă din costul unitar al gazelor naturale din care se exclud cantitățile de gaze naturale din import și înmagazinare, la care se adaugă tariful de transport, tariful de distribuție, tariful de înmagazinare și tariful de furnizare, plus taxele aferente.

(2) În cazul în care, la formarea prețului în perioada și condițiile stipulate la alin. (1), furnizorii vor aplica la costul unitar al gazelor un cost mai mare decât costul real de achiziție, suma rezultată din diferența dintre prețul real de achiziție și prețul reglementat al producătorilor în valoare de 68 lei/MWh, stabilit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările ulterioare, se împarte în următoarele proporții: 10% rămâne la furnizor și 90% se colectează la bugetul de stat într-un cont special și este utilizată exclusiv pentru protecția clienților vulnerabili. Calculele se fac lunar, pentru luna anterioară.

(3) Schema de la alin. (2) se aplică doar pentru cantitățile de gaze naturale care au un preț de achiziție sub prețul de 68 lei/MWh.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
FLORIN IORDACHE

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ROBERT-MARIUS CAZANCIUC

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru modificarea și completarea
Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012
și privind modificarea și completarea altor acte normative**

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 24 iulie 2020.
Nr. 417.

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
GUVERNUL ROMÂNIEI**ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ****pentru completarea art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2017 privind aprobarea
participării României la Programul pentru școli al Uniunii Europene și pentru adoptarea
unor măsuri privind redistribuirea stocurilor de produse înregistrate ca urmare
a suspendării cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar**

Având în vedere starea de alertă instituită pentru 30 de zile începând cu 18 mai 2020, conform dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 394/2020 privind declararea stării de alertă și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, prelungită ulterior prin dispozițiile art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 476/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 553/2020 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 17 iulie 2020, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările ulterioare,

ținând cont de faptul că suspendarea cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar a afectat distribuția produselor în cadrul Programului pentru școli în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 559/2019 privind stabilirea bugetului pentru implementarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 pentru anul școlar 2019—2020, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017—2018,

luând în considerare faptul că derularea contractelor încheiate pentru distribuția produselor presupune un grafic de producție și livrare și că aspectul perisabil al produselor, precum și imposibilitatea valorificării acestora prin vânzare implică riscul ca produsele să nu poată fi consumate ca urmare a depășirii datei durabilității minimale și a lipsei deciziei de a le redistribui altor beneficiari,

având în vedere solicitările autorităților contractante și ale furnizorilor adresate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură de a adopta prevederile legislative care să permită redistribuirea produselor a căror dată a durabilității minimale nu este depășită către alți beneficiari pentru a evita înregistrarea de costuri suplimentare pentru furnizori și a evita risipa alimentară,

luând în considerare faptul că neadoptarea în regim de urgență a prezentului act normativ ar avea consecințe negative, respectiv:

— depășirea datei durabilității minimale stabilite a produselor care fac obiectul distribuției în cadrul Programului pentru școli și imposibilitatea valorificării acestora prin consum ca urmare a redistribuirii către alți beneficiari;

— creșterea risipei alimentare, ceea ce ar intra în conflict cu unul dintre obiectivele Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023, acela de a-i educa pe copii în spiritul consumului rațional și al evitării risipei alimentare;

— imposibilitatea plății produselor contractate, deja pregătite pentru livrare în școli și grădinițe la momentul suspendării cursurilor în unitățile de învățământ și al instituirii stării de urgență și, ulterior, a stării de alertă, în lipsa unei baze legale exprese,

ținând cont că toate elementele prezentate vizează interesul public general și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — După alineatul (2) al articolului 2 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2017 privind aprobarea participării României la Programul pentru școli al Uniunii Europene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 681 din 22 august 2017, aprobată cu completări prin Legea 55/2018, cu completările ulterioare, se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) În situația suspendării cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar, disponibilul de produse contractate și nedistribuite se poate redistribui către organizații umanitare, unități sanitare, de asistență socială, de îngrijire și asistență medico-socială sau în favoarea beneficiarilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, în baza unei metodologii stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, care se elaborează în termen de maximum 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.”

Art. II. — (1) Produsele contractate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 559/2019 privind stabilirea bugetului pentru implementarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 pentru anul școlar 2019—2020, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017—2018, rămase nedistribuite ca urmare a suspendării cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar, pot fi redistribuite către organizații umanitare, unități sanitare, de asistență socială, de îngrijire și asistență medico-socială sau în favoarea beneficiarilor Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor legislației sanitare veterinară și pentru siguranța alimentelor.

(2) Pentru a fi redistribuite, produsele prevăzute la alin. (1) trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) produsele să se fi aflat în stocul furnizorului la data suspendării cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar, respectiv 11 martie 2020, potrivit prevederilor art. 2 din Hotărârea Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență nr. 6/2020 privind aprobarea unor măsuri suplimentare de combatere a noului coronavirus;

b) produsele aflate în stoc au fost fabricate/achiziționate în scopul distribuirii conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 559/2019;

c) produsele să corespundă întocmai, din punctul de vedere al denumirii și caracteristicilor, cu cele prevăzute în contractele/acordurile-cadru de furnizare;

d) să fie produse gata de consum, în sensul că nu mai necesită prelucrări suplimentare, cu excepția merelor care pot fi spălate și ambalate, fără ca aceste operațiuni să conducă la creșterea prețului prevăzut în contractele/acordurile-cadru de furnizare;

e) să fie inventariate cantitativ și calitativ la furnizor, atât faptic, cât și scriptic, în baza documentelor de evidență a gestiunii;

f) data durabilității minimale să nu fie depășită la momentul redistribuirii.

(3) Consiliile județene și/sau locale adoptă toate măsurile necesare în vederea modificării clauzelor contractuale pentru asigurarea posibilității redistribuirii produselor către destinatarii prevăzuți la alin. (1), cu respectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice.

(4) Consiliile județene și/sau locale asigură pista de audit a acțiunilor întreprinse prin stabilirea listei beneficiarilor și prin întocmirea unui proces-verbal de inventariere a produselor, al cărui format este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, precum și în baza altor documente care însoțesc produsele redistribuite către aceștia, conform prevederilor legale în vigoare, având în vedere că produsele în cauză fac obiectul plății în baza contractelor de furnizare încheiate.

(5) Inventarierea produselor se realizează de comisia prevăzută la art. 18 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 640/2017 pentru aprobarea Programului pentru școli al României în perioada 2017—2023 și pentru stabilirea bugetului pentru implementarea acestuia în anul școlar 2017—2018, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Plata produselor contractate se face pe baza documentelor stabilite conform alin. (4) și se asigură din sumele repartizate pe județe și pentru municipiul București, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 559/2019.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

Contrasemnează:

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

George Scarlat,
secretar de stat

p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Pecingină,
secretar de stat

p. Ministrul lucrărilor publice, dezvoltării
și administrației,
Vetuța Stănescu,
secretar de stat
Ministrul sănătății,

Nelu Tătaru
Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

PROCES-VERBAL DE INVENTARIERE A PRODUSELOR**Încheiat astăzi,**

Comisia de inventariere cantitativă și calitativă, înființată în baza Deciziei nr. din, compusă din:

Responsabil:

Membri:

.....
.....

a efectuat inventarierea produselor aparținând S.C. — S.R.L./S.A., în calitate de furnizor în cadrul Programului pentru școli în anul școlar 2019—2020, la adresa

Inventarierea s-a efectuat prin verificarea fizică a produselor aflate în proprietatea S.C. — S.R.L./S.A. și a prevederilor contractuale referitoare la produsele furnizate.

Au fost inventariate următoarele produse:

Produs	Număr porții	Data producției	Data durabilității minimale
☐ Mere			
☐ Pere			
☐ Struguri de masă			
☐ Prune			
☐ Morcov, păstârnac, țelină rădăcină, sfeclă roșie			
☐ Ardei grași			
☐ Castraveți proaspeți			

Produs	Număr porții	Data producției	Data durabilității minimale
☐ Lapte pasteurizat			
☐ Lapte UHT			
☐ Iaurt			
☐ Lapte acru			
☐ Lapte covăsit			
☐ Chefir			
☐ Sana			
☐ Alte sortimente de lapte fermentate sau acrite			

Produs	Număr porții	Data producției	Data durabilității minimale
☐ Corn			
☐ Baton			
☐ Covrigi simpli			
☐ Biscuiți uscați			

Concluzii și propuneri

În urma inventarierii s-au constatat următoarele:

Produsele se aflau în stocul furnizorului la data suspendării cursurilor în unitățile de învățământ preuniversitar, respectiv 11 martie 2020.	☐ DA	☐ NU
Produsele aflate în stoc au fost fabricate/achiziționate în scopul distribuirii conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 559/2019.	☐ DA	☐ NU
Produsele corespund întocmai, din punctul de vedere al denumirii și caracteristicilor, cu cele prevăzute în contractele/acordurile-cadru de furnizare.	☐ DA	☐ NU
Produsele sunt gata de consum și nu mai necesită prelucrări suplimentare, cu excepția merelor care pot fi spălate și ambalate, fără ca aceste operațiuni să conducă la creșterea prețului prevăzut în contractele/acordurile-cadru de furnizare.	☐ DA	☐ NU
Produsele au putut fi inventariate cantitativ și calitativ, atât faptic cât și scriptic, în baza documentelor de evidență a gestiunii la adresa indicată de furnizor.	☐ DA	☐ NU
Data durabilității minimale a produselor nu este depășită.	☐ DA	☐ NU

Produsele inventariate pot fi redistribuite conform legislației în vigoare (Se va indica actul normativ în baza căruia se redistribuie produsele.):

DA NU

Aceste concluzii și propuneri vor fi înaintate spre aprobare consiliului județean/local pentru a se lua decizia finală.

Drept care s-a întocmit prezentul proces-verbal.

Comisia de inventariere:

Responsabil:

Membri:

.....

.....

Data:

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

AUTORITATEA PENTRU SUPRAVEGHEREA PUBLICĂ A ACTIVITĂȚII DE AUDIT STATUTAR

ORDIN

pentru modificarea și completarea Normelor privind autorizarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în România, recunoașterea firmelor de audit din alte state membre, retragerea și redobândirea autorizării, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 87/2018, a Normelor privind suspendarea exercitării activității auditorilor financiari și firmelor de audit, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 88/2018, și a Normelor privind buna reputație a stagiatorilor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 89/2018

În temeiul prevederilor art. 2 pct. 6, art. 3—7, 13, 14, 40, 51, 66, 67, art. 73 alin. (2) și (3), art. 74 și 75 din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative,

având în vedere prevederile art. 77 alin. (2) și (3) din Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative,

președintele Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar emite prezentul ordin.

Art. I. — Normele privind autorizarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în România, recunoașterea firmelor de audit din alte state membre, retragerea și redobândirea autorizării, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 87/2018 publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr 721 din 21 august 2018, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 11, alineatul (8¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8¹) În cazul în care autorizarea auditorului financiar a fost retrasă de către ASPAAS ca urmare a compromiterii serioase a bunei reputații conform alin. (1), auditorul are obligația ca în termen de 3 luni de la emiterea ordinului președintelui ASPAAS de retragere a autorizării prevăzut la alin. (2) să depună pe platforma online de raportare anuală, după caz, raportul/rapoartele aferent(e) activității desfășurate până la momentul emiterii ordinului de retragere a autorizării, respectiv raportul fără activitate.”

2. La articolul 12, alineatul (5¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5¹) În cazul în care autorizarea firmei de audit a fost retrasă de către ASPAAS ca urmare a compromiterii serioase a bunei

reputații conform alin. (1), reprezentatul firmei are obligația ca în termen de 3 luni de la emiterea ordinului președintelui ASPAAS de retragere a autorizării prevăzut la alin. (2) să depună pe platforma online după caz, raportul/rapoartele aferent(e) activității desfășurate până la momentul emiterii ordinului de retragere a autorizării, respectiv raportul fără activitate.”

3. La articolul 13, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) „Auditorii financiari pot solicita retragerea autorizării, depunând la sediul ASPAAS o cerere scrisă, prevăzută în anexa nr. 5a, semnată și datată, însoțită de ordinele de autorizare, respectiv de înregistrare emise de președintele ASPAAS sau de certificatul de autorizare emis de CAFR înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 162/2017, în original, care se vor adăuga la dosarul de autorizare existent la nivelul ASPAAS, împreună cu documentele justificative.”

4. După articolul 13 se introduce un nou articol, articolul 13¹, cu următorul cuprins:

„ARTICOLUL 13¹

Retragerea autorizării la cererea firmei de audit

(1) Reprezentantul legal al firmei de audit poate solicita retragerea autorizării firmei de audit, depunând la sediul

ASPAAS o cerere scrisă, prevăzută în anexa nr. 5b, semnată și datată, însoțită de documente justificative care se vor adăuga la dosarul de autorizare existent la nivelul ASPAAS, în următoarele situații:

a) firma nu mai îndeplinește condițiile de autorizare prevăzute la art. 3 alin. (5) din Legea nr. 162/2017;

b) firma dorește să se radieze de la Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) sau intenționează să își modifice obiectul principal de activitate, în sensul în care nu va mai desfășura activitatea de audit financiar.

(2) Dosarul de retragere conține următoarele documente:

a) cererea;

b) documentele justificative care să ateste încadrarea în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a), dacă este cazul;

c) declarația pe propria răspundere a reprezentantului legal, prevăzută în anexa nr. 6, din care să reiasă că acesta nu se află în vreuna dintre situațiile prevăzute la art. 13 alin. (3) sau la care face trimitere art. 13 alin. (3);

d) declarația pe propria răspundere, prevăzută în anexa nr. 4, din care să reiasă că reprezentantul legal a depus pe platforma online raportul/rapoartele aferent(e) activității desfășurate de către firma de audit până la momentul depunerii cererii de retragere a autorizării;

e) ordinele de autorizare, respectiv de înregistrare emise de președintele ASPAAS sau certificatul de autorizare emis de CAFR înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 162/2017, în original.

(3) După depunerea cererii de retragere a autorizării, firma de audit nu mai poate desfășura activitatea de audit financiar.

(4) În termen de 30 de zile după depunerea cererii de retragere a autorizării, firma de audit va înregistra la ONRC, după caz, mențiunile care vizează una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) și va comunica către ASPAAS documentul justificativ în acest sens. În caz contrar, cererea de retragere a autorizării se respinge și dosarul se clasează.

(5) Personalul BRAIFC din cadrul ASPAAS analizează dosarul de retragere a autorizării firmei de audit prevăzut la alin. (2), iar în cazul în care se constată faptul că firma de audit nu se încadrează în vreuna dintre situațiile prevăzute la alin. (1) și/sau dosarul de retragere nu este complet/conform, cererea de retragere a autorizării se respinge.

(6) Soluționarea dosarului de retragere a autorizării firmei de audit se prorogă în oricare dintre următoarele situații:

a) în cazul în care reprezentantul legal sau firma de audit este supus(ă) unei proceduri disciplinare/administrative, conform legii, aflată în curs de soluționare;

b) dacă se constată existența unei situații privind compromiterea serioasă a bunei reputații, conform reglementărilor ASPAAS privind buna reputație;

c) dacă se constată existența uneia dintre situațiile prevăzute la art. 12 alin. (2).

(7) În cazul aprobării cererii, președintele ASPAAS emite, de regulă, în termen de 45 de zile de la data completării dosarului prevăzut la alin. (2), un ordin cu privire la retragerea autorizării firmei de audit, la cererea reprezentantului legal. Ordinul președintelui ASPAAS de retragere a autorizării se emite în trei exemplare, din care un exemplar al ordinului se arhivează la nivelul instituției, conform reglementărilor legale, un exemplar se comunică auditorului financiar, iar cel de-al treilea exemplar se transmite CAFR."

5. La articolul 18 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Nerespectarea prevederilor prezentelor norme atrage răspunderea auditorilor financiari care acționează în nume propriu sau a auditorilor financiari membri în organul administrativ sau de conducere a firmei de audit și/sau asociați/acționari ai acesteia.”

6. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ARTICOLUL 19

Anexe

Anexele nr. 1—6 fac parte integrantă din prezentele norme.”

7. După anexa nr. 4 se introduc trei noi anexe, anexele nr. 5a, 5b și 6, având cuprinsul prevăzut în anexele nr. 1—3, care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Firmele de audit care la data intrării în vigoare a prezentului ordin nu mai sunt înregistrate în evidențele Ordinului Național al Registrului Comerțului sau nu mai au ca obiect principal de activitate exercitarea activității de audit financiar au obligația ca în termen de 30 de zile să notifice către ASPAAS această situație.

Art. III. — Normele privind suspendarea exercitării activității auditorilor financiari și firmelor de audit, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 88/2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 734 din 24 august 2018, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În termen de 30 de zile de la data depunerii cererii prevăzute la alin. (1), împreună cu documentele justificative, precum și declarația pe propria răspundere, prevăzută în anexa nr. 5 la norme, auditorii financiari au obligația depunerii pe platforma online de raportare anuală a raportului/rapoartelor aferent(e) activității desfășurate până la momentul depunerii cererii de suspendare, respectiv a raportului fără activitate, după caz. În caz contrar, cererea de suspendare se respinge și dosarul se clasează.”

2. La articolul 5, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) De la data depunerii cererii de suspendare a exercitării activității până la soluționarea cererii, auditorii financiari nu mai pot desfășura activitatea de audit financiar.”

3. La articolul 5, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Cererea auditorului financiar prevăzută la alin. (1) împreună cu raportarea prevăzută la art. 4 alin. (2¹) se analizează de personalul BRAIFC din cadrul ASPAAS. În urma verificării, se întocmește un raport adresat președintelui ASPAAS, care conține propunerea motivată de aprobare sau respingere a cererii de suspendare a exercitării activității, după caz, precum și perioada de suspendare.”

4. La articolul 5, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) În cazul aprobării cererii, după emiterea ordinului cu privire la suspendarea exercitării activității, auditorii financiari nu mai pot desfășura activitatea de audit financiar până la expirarea perioadei pentru care s-a aprobat suspendarea sau până la întreruperea acesteia, la cerere.”

5. La articolul 6, după alineatul (6) se introduce un nou alineat, alineatul (7), cu următorul cuprins:

„(7) Auditorul financiar care a revenit la statutul de auditor financiar activ după expirarea perioadei pentru care s-a aprobat suspendarea sau după întreruperea acesteia, la cerere, are obligația depunerii documentației pe platforma online de raportare anuală, în vederea obținerii e-vizei anuale.”

6. La articolul 7, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În termen de 30 de zile de la data depunerii documentelor prevăzute la alin. (2), firma de audit, prin reprezentantul legal, are obligația depunerii pe platforma online de raportare anuală a raportului/rapoartelor aferent(e) activității desfășurate până la momentul depunerii notificării de suspendare temporară a activității, respectiv a raportului fără activitate după caz.”

7. La articolul 7, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Documentele prevăzute la alin. (2) împreună cu raportarea prevăzută la alin. (2¹) se analizează de personalul BRAIFC din cadrul ASPAAS. În urma verificării, se întocmește un raport adresat președintelui ASPAAS care conține propunerea de suspendare temporară a activității firmei de audit, precum și perioada de suspendare.”

8. La articolul 8, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) După încetarea suspendării temporare și reluarea activității, firma de audit are obligația depunerii documentației pe platforma online de raportare anuală, în vederea obținerii e-vizei anuale.”

9. Articolul 11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„ARTICOLUL 11

Anexe

Anexele nr. 1—5 fac parte integrantă din prezentele norme.”

10. După articolul 11 se introduce un nou articol, articolul 12, cu următorul cuprins:

„ARTICOLUL 12

Dispoziții finale

Nerespectarea prevederilor prezentelor norme atrage răspunderea auditorilor financiari care acționează în nume propriu

sau a auditorilor financiari membri în organul administrativ sau de conducere a firmei de audit și/sau asociați/acționari ai acesteia.”

11. După anexa nr. 4 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 5, având cuprinsul prevăzut în anexa nr. 4, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. IV. — Normele privind buna reputație a stagiarelor în activitatea de audit financiar, a auditorilor financiari și a firmelor de audit, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 89/2018, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 733 din 24 august 2018, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 9 se introduce un nou articol, articolul 10, cu următorul cuprins:

„Art. 10. — Nerespectarea prevederilor prezentelor norme atrage răspunderea auditorilor financiari care acționează în nume propriu sau a auditorilor financiari membri în organul administrativ sau de conducere a firmei de audit și/sau asociați/acționari ai acesteia.”

2. Anexa la norme se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 5, care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. V. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar,
Cristiana Doina Tudor

București, 10 iulie 2020.
Nr. 274.

ANEXA Nr. 1
(Anexa nr. 5a la norme)

C E R E R E
de retragere a autorizării de auditor financiar

Subsemnatul/Subsemnata,....., legitimat(ă) cu buletinul/cartea de identitate/pașaportul seria nr., eliberat(ă) de la data de, cod numeric personal (CNP), în calitate de auditor financiar, nr. de înregistrare în Registrul public electronic, solicit retragerea autorizării de auditor financiar.

Anexez la prezenta cerere următoarele documente:

— declarație pe propria răspundere referitoare la existența antecedentelor disciplinare, administrative sau penale (anexa nr. 6 la norme);

— declarație pe propria răspundere privind depunerea pe platforma online a raportului/rapoartelor aferent(e) activității desfășurate (anexa nr. 4 la norme);

— ordinele de autorizare, respectiv de înregistrare emise de președintele ASPAAS/certificatul de autorizație emis de CAFR înainte de intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 162/2017, în original.

Date de contact:

Adresă de e-mail

Telefon

Adresa de corespondență: localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., sectorul/județul

Subsemnatul/Subsemnata,....., declar pe propria răspundere, cunoscând prevederile art. 322, 323 și 326 din Codul penal privind falsul în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals și, respectiv, falsul în declarații, că informațiile furnizate sunt corecte și complete și că sunt de acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Data

Semnătura

ANEXA Nr. 2
(Anexa nr. 5b la norme)

C E R E R E
de retragere a autorizării firmei de audit

Subsemnatul/Subsemnata,, legitimat(ă) cu buletinul/cartea de identitate seria nr. eliberat(ă) de la data de, cod numeric personal....., reprezentant legal al firmei de audit, solicit retragerea autorizării firmei pe motivul că:

a) firma nu mai îndeplinește condițiile de autorizare prevăzute la art. 3 alin. (5) din Legea nr. 162/2017;

b) firma dorește să se radieze de la ONRC sau intenționează să își modifice obiectul principal de activitate, în sensul în care nu va mai desfășura activitatea de audit financiar.

Anexez la prezenta cerere următoarele documente:

— decizia AGA privind modificarea actului constitutiv, după caz;

— declarația pe propria răspundere referitoare la existența antecedentelor disciplinare, administrative sau penale;

— declarație pe propria răspundere privind depunerea pe platforma online a raportului/rapoartelor aferent(e) activității desfășurate;

— ordinele de autorizare, respectiv de înregistrare emise de președintele ASPAAS/certificatul de autorizație emis de CAFR, în original;

— altele:

Subsemnatul/Subsemnata,, mă angajez ca în conformitate cu prevederile art. 13¹ alin. (4) să depun documentele justificative emise de ONRC.

Date de contact:

Adresă de e-mail:

telefon:

Adresă de corespondență: localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., sectorul/județul

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere, cunoscând prevederile art. 322, 323 și 326 din Codul penal privind falsul în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals și, respectiv, falsul în declarații, că informațiile furnizate sunt corecte și complete și că sunt de acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Data

Semnătura

ANEXA Nr. 3
(Anexa nr. 6 la norme)

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE
referitoare la existența antecedentelor disciplinare, administrative sau penale

Subsemnatul/Subsemnata,, legitimat(ă) cu buletinul/cartea de identitate/pașaportul seria nr., eliberat(ă) de la data de, cod numeric personal (CNP), în calitate de auditor financiar, nr. de înregistrare în Registrul public electronic....., declar pe propria răspundere, cunoscând prevederile art. 322, 323 și 326 din Codul penal privind falsul în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals și, respectiv, falsul în declarații, că nu mă aflu în vreuna din situațiile prevăzute la art. 13 alin. (3) sau la care face trimitere alin. (3) din Ordinul președintelui ASPAAS nr. 87/2018 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea auditorilor financiari și a firmelor de audit în România, recunoașterea firmelor de audit din alte state membre, retragerea și redobândirea autorizării, cu modificările și completările ulterioare.

Subsemnatul/Subsemnata,, declar că sunt de acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Data

Semnătura

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul/Subsemnata,,
cu sediul profesional în localitatea, str. nr.,
bl., sc., et., ap., județul/sectorul, legitimat/ă cu buletinul/carta de
identitate/pașaportul seria nr., eliberat/ă de la data de,
cod numeric personal (CNP), auditor financiar autorizat, înregistrat în
Registrul public electronic (RPE) cu numărul, în scopul acordării suspendării
exercitării activității de audit financiar, declar pe propria răspundere cunoscând sancțiunile prevăzute de
legea penală pentru falsul în declarații că am cunoștință de condițiile de obținere a vizei prevăzute de
Normele privind acordarea vizei anuale pentru exercitarea activității de audit financiar, aprobate prin
Ordinul președintelui Autorității pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar nr. 383/2019,
cu modificările și completările ulterioare, condiții pe care mă angajez să le îndeplinesc în vederea efectuării
raportării anuale și obținerii e-vizei.

Subsemnatul/Subsemnata,,
declar sub sancțiunea art. 322, 323 și 326 din Codul penal privind falsul în înscrisuri sub semnătură privată,
uzul de fals și, respectiv, falsul în declarații că informațiile furnizate sunt corecte și complete și că sunt de
acord cu stocarea, utilizarea și prelucrarea de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității
de Audit Statutar a datelor cu caracter personal, în condițiile prevăzute de Regulamentul general privind
protecția datelor, în exercitarea atribuțiilor legale.

Auditor financiar
Nr. RPE
Semnătura
Data

**DECLARAȚIE
privind respectarea criteriilor de bună reputație**

Subsemnatul/Subsemnata,, domiciliat(ă) în¹⁾,

a) în calitate de persoană fizică care solicită înscrierea la testul de verificare a cunoștințelor pentru accesul la stagiul;

b) în calitate de stagiar în activitatea de audit financiar;

c) în calitate de persoană fizică, stagiar în activitatea de audit financiar, care solicită înscrierea la examenul de competență profesională;

d) în calitate de persoană fizică care a absolvit examenul de competență profesională în sesiunea, solicit autorizarea ca auditor financiar;

e) în calitate de auditor financiar, autorizat prin, număr autorizație

f) în calitate de reprezentant legal al firmei de audit, autorizată prin număr autorizație

declar pe propria răspundere următoarele²⁾:

1. nu sunt condamnat(ă)/nu s-a dispus o condamnare penală împotriva firmei de audit pe care o reprezint, pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție;

2. nu s-a dispus față de persoana mea o măsură preventivă privată sau restrictivă de libertate în cadrul unui proces penal, în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii unei infracțiuni cu intenție;

3. nu mi-a fost aplicată pedeapsa complementară și/sau pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării activității de audit financiar;

4. nu mi-a fost aplicată măsura de siguranță prin care mi s-a interzis exercitarea profesiei de auditor financiar;

5. nu am fost sancționat(ă) disciplinar sau administrativ/nu a fost sancționată disciplinar firma de audit pe care o reprezint de către alte autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil, pentru aspecte de natură profesională;

6. nu mi-au fost aplicate restricții/nu i s-au aplicat restricții firmei de audit pe care o reprezint pentru a desfășura activități în domeniul financiar-contabil de către autorități, instituții sau organisme române ori străine din domeniul financiar-contabil;

7. membrii organului administrativ sau de conducere al firmei de audit care sunt auditori financiari îndeplinesc criteriile de bună reputație prevăzute la pct. 1—6.

Prezenta declarație este conformă cu realitatea și este dată cunoscând prevederile art. 322, 323 și 326 din Codul penal privind falsul în înscrisuri sub semnătură privată, uzul de fals și, respectiv, falsul în declarații.

Data

Semnătura

În situația în care o persoană fizică sau firma de audit nu îndeplinește oricare din criteriile de bună reputație prevăzute la pct. 1—7, se menționează expres criteriul/criteriile care nu este îndeplinit/nu sunt îndeplinite.

¹⁾ Se va încercui/completa una dintre literele a)—f) în funcție de calitatea pe care o deține persoana care completează prezenta declarație.

²⁾ Se va completa în funcție de criteriul de bună reputație aplicabil persoanei fizice sau firmei de audit, după caz. Pentru auditorii financiari sunt aplicabile criteriile prevăzute la pct. 1—6. Pentru firma de audit sunt aplicabile criteriile prevăzute la pct. 1, 5, 6 și 7. Pentru stagiaři sunt aplicabile criteriile prevăzute la pct. 1, 2, 5 și 6.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 50**din 22 iunie 2020**

Dosar nr. 3.199/1/2019

Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile — președintele completului
Andreea Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Elena Carmen Popoiag	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Georgeta Stegaru	— judecător la Secția I civilă
Cristina Petronela Văleanu	— judecător la Secția I civilă
Carmen Georgeta Negrilă	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbărcă	— judecător la Secția I civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul Dosarului nr. 3.199/1/2019 a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (6) din Codul de procedură civilă raportat la art. XIX din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare (*Legea nr. 2/2013*), și ale art. 36 alin. (2) lit. b) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Laura-Mihaela Ivanovici, președintele Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Timiș — Secția I civilă, în Dosarul nr. 24.956/325/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar s-au depus raportul, precum și suplimentul la raport întocmite de judecătorul-raportor, ce au fost comunicate părților, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Timiș — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 22 noiembrie 2019, în Dosarul nr. 24.956/325/2019, aflat pe rolul acestei instanțe, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură

civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *1. Dacă dispozițiile art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 217/2003), se interpretează în sensul că, pentru a se dispune revocarea unui ordin de protecție, în toate cazurile, trebuie îndeplinite cumulativ cele trei condiții prevăzute de art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003? 2. În situația în care evaluarea riscului de recidivă prevăzută de art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003 nu trebuie efectuată decât atunci când agresorul este fie inculpat, fie în supravegherea serviciului de probațiune, care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească agresorii care nu sunt nici inculpați și nici în supravegherea serviciului de probațiune, în vederea revocării ordinului de protecție emis împotriva lor, în contextul modificării legislative intervenite prin Legea nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie (Legea nr. 174/2018)?*

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 4 decembrie 2019 cu nr. 3.199/1/2019.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

9. *Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare — forma de la data intrării în vigoare a Legii nr. 174/2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*

Art. 34. — „(1) Persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.

(2) Revocarea se poate dispune dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) agresorul a respectat interdicțiile sau obligațiile impuse;

b) agresorul a urmat consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare ori orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau a respectat măsurile de siguranță, dacă asemenea măsuri s-au luat, potrivit legii;

c) dacă există o evaluare a riscului de recidivă realizată potrivit competențelor de către un serviciu de probațiune, care indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia, astfel cum este definită potrivit prevederilor art. 5. (...)”

10. *Legea nr. 217/2003, în forma republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012*

Art. 34. — „(1) Persoana împotriva căreia s-a dispus o măsură prin ordinul de protecție pe durata maximă poate solicita revocarea ordinului sau înlocuirea măsurii dispuse.

(2) Revocarea se poate dispune dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) agresorul a respectat interdicțiile sau obligațiile impuse;

b) agresorul a urmat consiliere psihologică, psihoterapie, tratament de dezintoxicare ori orice altă formă de consiliere sau terapie care a fost stabilită în sarcina sa ori care i-a fost recomandată sau a respectat măsurile de siguranță, dacă asemenea măsuri s-au luat, potrivit legii;

c) dacă există indicii temeinice că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței sau pentru familia acesteia. (...)"

11. Alte norme de drept incidente

Legea nr. 252/2013 privind organizarea și funcționarea serviciului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare

Art. 32. — „(1) În desfășurarea activității de probațiune, consilierii de probațiune:

a) realizează evaluarea inculpaților, a minorilor aflați în executarea unei măsuri educative, respectiv a persoanelor supravegheate, din oficiu sau la solicitarea organelor judiciare, potrivit legii;

b) sprijină instanța de judecată în procesul de individualizare a pedepselor și măsurilor educative;

c) coordonează procesul de supraveghere a respectării măsurilor și executării obligațiilor stabilite în sarcina persoanelor supravegheate față de care instanța a dispus: amânarea aplicării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, liberarea condiționată;

d) coordonează procesul de supraveghere a respectării uneia dintre următoarele măsuri educative neprivative de libertate: stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârșit de săptămână, asistarea zilnică;

e) coordonează executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunității;

f) derulează activități specifice în legătură cu persoanele private de libertate;

g) îndeplinesc alte atribuții, conform legii. (...)"

III. Expunerea succintă a procesului

12. Prin Cererea formulată la data de 9 septembrie 2019 reclamantul a solicitat, în temeiul dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 217/2003, revocarea ordinului de protecție emis împotriva sa prin Sentința civilă nr. 7.096 din 24 mai 2019, pronunțată de Judecătoria Timișoara — Secția a II-a civilă, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 53/CC din 30 iulie 2017, pronunțată de Tribunalul Timiș — Secția I civilă.

13. Prin Sentința civilă nr. 11.972 din 8 noiembrie 2019, pronunțată de Judecătoria Timișoara — Secția a II-a civilă, a fost respinsă cererea de revocare a ordinului de protecție, cu motivarea că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003, pentru a se dispune revocarea ordinului de protecție emis împotriva reclamantului.

14. Reclamantul a depus în probațiune înscrisuri emanând de la diverse cabinete de terapie psihologică, cu scopul de a face dovada îndeplinirii benevole a condiției prevăzute în textul legii la lit. b), arătând concluziile favorabile ale psihoterapeuților.

15. În ceea ce privește evaluarea riscului de recidivă, dat fiind răspunsul Serviciului de Probațiune Timiș, care a apreciat că, față de dispozițiile art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 coroborat cu art. 32 alin. (1) din Legea nr. 252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 252/2013*), nu are competența de a întocmi referatul de evaluare în prezenta cauză, s-a reținut că nu a fost îndeplinită condiția prevăzută la lit. c) a textului citat.

16. Instanța a constatat că reclamantul nu a depus la dosar o evaluare a riscului de recidivă realizată de un serviciu de probațiune, astfel cum prevede art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003, iar, conform art. 249 din Codul de procedură civilă,

reclamantului îi revenea sarcina probei în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor pentru revocarea ordinului de protecție.

17. Instanța a dispus audierea minorilor Z și W în camera de consiliu, declarațiile acestora fiind atașate în dosar. În urma audierii minorilor, instanța a desprins concluzia că ambii copii se tem de tată, de reacțiile acestuia când sunt singuri cu el, re trăiesc activ starea de temere din perioada în care locuiau împreună, când tatăl lor îi lovea, ca măsură educativă sau ca refulare a stării sale de nervozitate ori ca reacție la năzbâțiile lor, astfel că minorii resimt ca pe o traumă aceste amintiri, dorința lor expresă fiind de a nu se întâlni curând cu reclamantul.

18. Instanța este obligată, înainte de orice evaluare a condițiilor de analiză a temeiniciei cererii reclamantului, să se aplece asupra interesului copiilor și asupra siguranței stării lor fizice și psihice.

19. Această condiție a lipsei stării de pericol pentru victimă și a temerii acesteia față de agresor trebuie îndeplinită cumulativ cu restul condițiilor pentru a se putea dispune revocarea ordinului de protecție.

20. Astfel, instanța a constatat că nu sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003, respingând ca neîntemeiată cererea formulată de reclamant având ca obiect revocarea ordinului de protecție.

21. Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul, solicitând admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței apelate și revocarea ordinului de protecție, apreciind că sunt îndeplinite toate condițiile legale.

22. La termenul de judecată din data de 20 noiembrie 2019, instanța a pus în discuție sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind interpretarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003.

23. Prin Încheierea pronunțată la 22 noiembrie 2019, Tribunalul Timiș — Secția I civilă a dispus sesizarea instanței supreme și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, suspendarea judecății.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

24. Prin Încheierea pronunțată la 22 noiembrie 2019, Tribunalul Timiș — Secția I civilă a constatat îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

25. Astfel, tribunalul este investit cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță, respectiv cu calea de atac a apelului într-o cauză având ca obiect revocarea unui ordin de protecție.

26. De lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 depinde soluționarea pe fond a cauzei. Fiind solicitată de către instanța de fond efectuarea evaluării riscului de recidivă, Serviciul de Probațiune Timiș a trimis la dosarul cauzei Adresa cu nr. xxxxx/SPTM din 2 octombrie 2019, prin care a arătat că, potrivit dispozițiilor Legii nr. 252/2013, nu este de competența sa efectuarea evaluării riscului de recidivă decât în condițiile în care agresorul este fie inculpat, fie în supravegherea serviciului de probațiune, ca urmare a aplicării unei sancțiuni penale, fie liberat condiționat. Or, în cazul reclamantului nu există un referat de evaluare întocmit de către Serviciul de Probațiune Timiș.

27. În aceste condiții, problema de drept care se ridică este dacă, pentru a se dispune revocarea ordinului de protecție, este necesar să fie îndeplinite cumulativ toate cele trei condiții prevăzute de art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003.

28. În cazul în care evaluarea riscului de recidivă nu este necesară decât pentru agresorii care sunt fie inculpați, fie în supravegherea serviciului de probațiune, ca urmare a aplicării unei sancțiuni penale, fie liberați condiționat, se ridică întrebarea, pentru ceilalți agresori, împotriva cărora s-a emis

ordin de protecție și care nu fac obiectul evaluării riscului de recidivă, ce condiții trebuie verificate pentru revocarea ordinului de protecție?

29. Se impune a se interpreta dispozițiile art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003, în condițiile în care, anterior modificării acestei dispoziții legale prin Legea nr. 174/2018, dispozițiile art. 34 alin. (2) lit. c) aveau următorul conținut: „c) *dacă există indicii temeinice că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței sau pentru familia acesteia*”, instanța de judecată având astfel posibilitatea efectuării propriei evaluări pe baza probelor de la dosar.

30. Problema de drept este nouă în sensul că nu a făcut obiectul niciunui recurs în interesul legii și nici nu s-a mai statuat asupra acesteia anterior de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

V. **Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**

31. Apelantul-reclamant a apreciat că nu este obligatorie îndeplinirea cumulativă a celor trei condiții, atât timp cât dispozițiile art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003 prevăd că acest raport se realizează potrivit competențelor. De aceea, obligativitatea depunerii raportului există doar în cazul în care serviciul de probațiune este competent.

32. Intimată-pârâtă apreciază că, în interpretarea prevederilor art. 34 din Legea nr. 217/2003, aceste condiții trebuie îndeplinite cumulativ, iar raportul întocmit de serviciul de probațiune este o condiție pentru revocarea ordinului de protecție.

33. După comunicarea raportului și a suplimentului de raport întocmite de judecătorul-raportor, în condițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile nu și-au exprimat punctul de vedere asupra chestiunii de drept.

VI. **Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**

34. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 24.956/325/2019 a apreciat ca fiind necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, redând dispozițiile art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003, care prevăd că revocarea unui ordin de protecție se poate dispune dacă sunt îndeplinite cumulativ o serie de condiții și a constat că Serviciul de Probațiune Timiș refuză efectuarea evaluării riscului de recidivă întrucât, potrivit dispozițiilor art. 32 din Legea nr. 252/2013, nu este de competența sa efectuarea acestei evaluări în afara cadrului procesual penal sau de executare a sancțiunilor penale.

35. De asemenea, a redat dispozițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 252/2013 și a reținut că dispozițiile art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003 au fost modificate prin Legea nr. 174/2018, anterior acestei modificări nefiind prevăzută necesitatea efectuării unei evaluări de către serviciul de probațiune, ci doar îndeplinirea condiției de a exista indicii temeinice că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței sau pentru familia acesteia.

VII. **Jurisprudența instanțelor naționale în materie**

36. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat hotărâri judecătorești relevante, precum și puncte de vedere teoretice ale magistraților, care relevă existența a două orientări jurisprudențiale.

37. Astfel, unele instanțe au exprimat opinia că toate cele trei condiții prevăzute la alin. (2) al art. 34 din Legea nr. 217/2003 trebuie îndeplinite, iar în lipsa unui raport de evaluare emis de serviciul de probațiune nu se poate dispune revocarea ordinului de protecție, iar alte instanțe au exprimat opinia că nu este necesar să fie îndeplinită a treia condiție, fiind suficient să fie îndeplinite primele două cerințe ale art. 34 alin. (2) din Legea

nr. 217/2003. S-a arătat că, în situația reclamanților care nu sunt implicați într-un proces penal, trebuie dovedită situația de pericol în care se află minorul sau un alt membru al familiei, prin orice mijloc de probă, nu neapărat prin raportul întocmit de serviciul de probațiune.

38. Instanțele naționale au comunicat și practică judiciară care ilustrează cele două orientări jurisprudențiale, după cum urmează: pentru **prima orientare** — Sentința civilă nr. 1.525 din 20 martie 2019, pronunțată de Judecătoria Sibiu — Secția civilă; sentințele civile nr. 307 din 10 aprilie 2019 și nr. 1.150 din 13 decembrie 2019, pronunțate de Judecătoria Vaslui; Sentința civilă nr. 1.020 din 23 iulie 2019, pronunțată de Judecătoria Beiuș; Decizia civilă nr. 252 din 16 decembrie 2019, pronunțată de Tribunalul Buzău — Secția I civilă, definitivă.

39. În acest sens sunt și opiniile teoretice exprimate de magistrații Judecătoriei Moinești, Tribunalului Neamț — Secția I civilă, Judecătoriei Roman, Tribunalului Giurgiu, judecătorilor Giurgiu, Alexandria, Roșiori de Vede, Videle, Turnu Măgurele, Zimnicea, Dej, Baia Mare, Drobeta-Turnu Severin, Pașcani, Tribunalului Vaslui, judecătorilor Buzău, Brașov, Galați, Brăila, Pașcani, Târgu Mureș, Timișoara, Tribunalului Buzău.

40. **Cea de-a doua orientare** este ilustrată de sentințele civile nr. 479 din 25 iulie 2018, respectiv nr. 885/C din 23 septembrie 2019, pronunțate de Judecătoria Vaslui, sentințele civile nr. 1.302 din 23 decembrie 2019, nr. 990 din 21 octombrie 2019, nr. 1.159 din 25 noiembrie 2019, nr. 1.242 din 11 decembrie 2019, pronunțate de Judecătoria Botoșani — Secția civilă, Decizia civilă nr. 33/A din 7 februarie 2019, pronunțată de Tribunalul pentru Minori și Familie Brașov.

41. În același sens sunt și opiniile exprimate de magistrații de pe raza Curții de Apel Craiova, Curții de Apel Constanța, Judecătoriei Piatra-Neamț, opinia majoritară în cadrul secțiilor a III-a — a V-a civile ale Tribunalului București și judecătorilor din circumscripția acestuia, Tribunalului Ialomița, Judecătoriei Cornetu, Judecătoriei Bolintin-Vale, Tribunalului Teleorman, judecătorilor Turnu Măgurele, Sighetu Marmăției, Zalău, Drobeta-Turnu Severin, Târgu Jiu, Botoșani, Tulcea.

42. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciului judiciar civil nu se verifică, în prezent, practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. **Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului**

43. Problema de drept ce face obiectul întrebării prealabile este de natură să afecteze dreptul la viață privată și familială a persoanei care solicită ridicarea ordinului de protecție, în sensul că art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*) include, printre altele, legătura dintre tatăl biologic și copiii săi.

44. Or, acest aspect trebuie raportat la protejarea interesului superior al copilului în ceea ce privește ocrotirea integrității fizice și psihologice împotriva actelor de violență de natură fizică sau psihologică, ce poate fi subsumat dispozițiilor art. 8 coroborate însă cu dispozițiile art. 2 și 3 din Convenție.

45. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut că există o abordare consacrată în dreptul internațional care susține ideea potrivit căreia, în toate deciziile referitoare la copii, trebuie să primeze interesul superior al acestora (Cauza *Neulinger și Shuruk împotriva Elveției* — Cererea nr. 41.615/07, Hotărârea din 6 iulie 2010, paragraful 135; Cauza *X contra Letoniei* — Cererea nr. 27.853/09, Hotărârea din 26 noiembrie 2013, paragraful 96 etc.). Totuși, trebuie avut în vedere că interesele părinților, în special cel de a avea o relație constantă cu copilul lor, rămân de o importanță deosebită în contextul protejării vieții de familie și că acestea pot fi limitate numai în cazurile când atmosfera de familie s-a dovedit deosebit de

inadecvată, deci în circumstanțe excepționale, astfel încât autoritățile naționale trebuie, în practică, să depună toate eforturile pentru păstrarea relațiilor personale (Cauza *Gnahore împotriva Franței* — Cererea nr. 40.031/98, Hotărârea din 17 ianuarie 2001, paragraful 59, și Cauza *Jansen împotriva Norvegiei* — Cererea nr. 2.822/16, Hotărârea din 6 decembrie 2018, paragrafele 88—93).

46. În ceea ce privește protejarea integrității fizice și psihologice a unei persoane împotriva actelor săvârșite de alte persoane, Curtea a statuat că există obligația pozitivă în sarcina autorităților din statele membre de a menține și a aplica în practică un cadru juridic adecvat care să ofere protecție împotriva actelor de violență săvârșite de persoanele fizice (Cauza *Soderman împotriva Suediei* — Cererea nr. 5.786/08, Hotărârea din 12 noiembrie 2013, paragraful 80, Cauza *Wetjen și alții împotriva Germaniei* — cererile nr. 68.125/14 și nr. 72.204/14, paragraful 74, Cauza *Tlapak și alții împotriva Germaniei* — cererile nr. 11.308/16 și nr. 11.344/16, Hotărârea din 22 martie 2018, paragraful 89).

47. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut, ca principiu general, că, atunci când trebuie să asigure respectarea adecvată a intereselor unei persoane, garantate de art. 8 din Convenție, instanțele au obligația: „să efectueze o analiză detaliată a întregii situații de familie și a unei întregi serii de factori, în special de natură factuală, emoțională și psihologică, materială și medicală și să realizeze o evaluare echilibrată și rezonabilă a respectivelor interese ale fiecărei persoane, cu preocuparea constantă de a găsi cea mai bună soluție pentru copil” (Cauza *Petrov și X împotriva Rusiei* — Cererea nr. 23.608/16, Hotărârea din 4 februarie 2019, paragrafele 98—102, Cauza *Neulinger și Shuruk împotriva Elveției* — Cererea nr. 41.615/07, Hotărârea din 6 iulie 2010, paragraful 139).

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

48. Din verificările efectuate rezultă că instanța de contencios constituțional nu s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

49. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, judecătorul-raportor, referitor la fondul sesizării, a apreciat că, în situația în care instanța trebuie să verifice îndeplinirea cerințelor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 în vederea revocării unui ordin de protecție, iar reclamantul nu este implicat într-un proces penal, nu se impune ca serviciul de probațiune să emită un raport de evaluare asupra riscului de recidivă. În consecință, deși serviciul de probațiune nu va emite un raport asupra riscului de recidivă, instanței de judecată îi revine obligația de a efectua evaluarea riscului real pentru victima violenței domestice din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție, evaluare întemeiată pe probele dosarului, pentru a asigura un echilibru între protecția interesului superior al copilului sau, după caz, dreptul la viață, integritate corporală fizică și psihică al celorlalți membri ai familiei și dreptul la respectarea vieții private și de familie al reclamantului.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

50. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

Asupra admisibilității sesizării

51. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă: „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra căreia Înalta Curte

de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

52. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite cumulativ, respectiv: existența unei cauze aflate în curs de judecată; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului; soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere; chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă; chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

53. Primele trei condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată și se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului investit să soluționeze cauza. Tribunalul investit cu soluționarea apelului judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 95 pct. 2, art. 483 alin. (2) și art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă.

54. Este îndeplinită și condiția de admisibilitate privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, întrucât între problemele de drept care fac obiectul sesizării și soluționarea cauzei există un raport de dependență. Astfel, elementul central al litigiului vizează interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003, referitoare la îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru a revoca un ordin de protecție, acest aspect constituind una dintre criticile formulate în apel.

55. În ceea ce privește noutatea chestiunii de drept, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție se arată că, în absența unei definiții legale a noțiunii de „noutate”, verificarea acestei condiții ține de exercitarea atributului de apreciere a completului investit cu soluționarea unei astfel de sesizări (a se vedea în acest sens deciziile Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; nr. 6 din 23 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014; nr. 13 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 13 iulie 2015; nr. 14 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 736 din 1 octombrie 2015; nr. 4 din 14 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 132 din 19 februarie 2019; nr. 46 din 14 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 900 din 7 noiembrie 2019, etc.).

56. S-a statuat deja că cerința noutății este îndeplinită atunci când problema de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, iar instanțele încă nu au dat acesteia o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial, de o anumită întindere sau consistență. Totodată, cerința noutății ar putea fi reținută ca îndeplinită în cazul în care s-ar impune anumite clarificări, într-un context legislativ nou, ale unei norme mai vechi (ipoteza așa-zisei reevaluări a interpretării normei).

57. În egală măsură, noutatea se poate raporta și la o normă mai veche, dar a cărei aplicare frecventă a devenit actuală mult

ulterior intrării ei în vigoare (a se vedea Decizia Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 10 din 20 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 832 din 14 noiembrie 2014).

58. În sesizarea de față, problema de drept a cărei dezlegare se solicită este generată de modificările aduse art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003 prin Legea nr. 174/2018, lege intrată în vigoare la data de 21 iulie 2018. Din verificarea jurisprudenței instanțelor a rezultat existența unui număr mic de hotărâri judecătorești pronunțate de la această dată, soluțiile pronunțate nefiind însă unitare.

59. Pentru aceste argumente, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept constată că, în cauză, este îndeplinită condiția nouății.

Asupra fondului sesizării

60. Problema de drept pe care o are de rezolvat instanța de judecată rezultă din modificarea dispozițiilor legale incidente în cauză și necorelarea lor cu alte acte normative, astfel încât interpretarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 relevă potențialul de a genera practică neunitară, chestiune care transpare din hotărârile trimise de instanțele din țară, dar și din opiniile divergente exprimate de acestea.

61. Litigiul ce face obiectul judecății în fața instanței de fond vizează revocarea unui ordin de protecție emis împotriva reclamantului, care apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru revocarea măsurii luate împotriva sa. Dispozițiile de drept incidente în cauză sunt cele ale art. 34 din Legea nr. 217/2003, iar instanța trebuie să verifice dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute de actul normativ arătat pentru a revoca ordinul de protecție.

62. Problema de drept ce face obiectul sesizării își are originea, pe de o parte, în faptul că una dintre cele trei condiții prevăzute de lege, în forma sa actuală, nu mai poate fi îndeplinită, iar pe de altă parte, instanța trebuie să aprecieze dacă se impune evaluarea riscului de recidivă și pentru reclamantul care nu este implicat într-un proces penal.

63. Pentru a lămuri chestiunea de drept este necesar a se prezenta configurația succesivă a dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 217/2003, atât în forma sa inițială, cât și după modificarea intervenită prin Legea nr. 174/2018, corelarea textului menționat cu dispozițiile Legii nr. 252/2013, principiile de drept aplicabile în cauză, așa cum rezultă acestea din dreptul intern, dar și din legislația internațională și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

64. Potrivit dispozițiilor art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003, în forma sa republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012: „c) dacă există indicii temeinice că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței sau pentru familia acesteia.”

65. După apariția Legii nr. 174/2018, care a modificat Legea nr. 217/2003, textul prevede următoarele: „c) dacă există o evaluare a riscului de recidivă realizată potrivit competențelor de către un serviciu de probațiune, care indică un grad de risc suficient de scăzut și faptul că agresorul nu mai prezintă un real pericol pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia, astfel cum este definită potrivit prevederilor art. 5.”

66. Această modificare a textului este necorelată cu dispozițiile art. 32 din Legea nr. 252/2013, în sensul că serviciul de probațiune poate efectua o evaluare a riscului de recidivă numai dacă persoana în cauză are calitatea de inculpat într-o cauză penală sau se află în executarea unei condamnări sau a unei alte măsuri prevăzute de lege. Cu alte cuvinte, serviciul de probațiune nu are competența legală de a efectua o evaluare a riscului dacă persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție nu este implicată într-o cauză penală sau nu se află în executarea unei sancțiuni penale.

67. Așa fiind, instanțele s-au confruntat cu problema de a stabili care sunt condițiile ce trebuie verificate în temeiul dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 217/2003 pentru revocarea unui ordin de protecție, de vreme ce este evident că serviciul de probațiune nu va efectua o evaluare a riscului în afara existenței unui proces penal.

68. Statul român funcționează cu respectarea principiilor legalității și al separației puterilor în stat, pentru fiecare funcțiune a sa existând instituții și organisme înființate potrivit legii. Acestea pun în aplicare, în virtutea normelor ce le guvernează activitatea și scopului prevăzut de lege, mecanismele necesare funcționării societății în ansamblul său, conform principiilor statuate în Constituție [art. 1 alin. (5)].

69. Respectarea ordinii de drept, a dispozițiilor de drept constituțional și a legilor de funcționare a instituțiilor publice presupune, printre altele, ca fiecare instituție a statului să fie înființată prin lege, să funcționeze conform actului normativ de înființare și să își exercite competențele prevăzute de normele de drept.

70. Așa fiind, nu se poate pretinde serviciului de probațiune să efectueze o procedură sau să întocmească un act juridic ce excedează competenței sale prevăzute de lege — un asemenea act ar încălca principiul legalității, iar actul în sine ar fi lovit de nulitate pentru lipsa temeiului juridic al emiterii sale de către instituția în cauză.

71. Aceasta înseamnă că în situația în care instanța trebuie să verifice îndeplinirea cerințelor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 în vederea revocării unui ordin de protecție, iar reclamantul nu este implicat într-un proces penal, nu se impune ca serviciul de probațiune să emită un raport de evaluare asupra riscului de recidivă.

72. Trebuie subliniat că, deși serviciul de probațiune nu va emite un raport asupra riscului de recidivă, instanța nu este scutită de a efectua evaluarea riscului real pentru victima violenței domestice din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție, evaluare întemeiată pe probele dosarului, pentru a asigura protecția interesului superior al copilului sau, după caz, dreptul la viață, integritate corporală fizică și psihică al celorlalți membri ai familiei, precum și dreptul la respectarea vieții private și de familie al reclamantului.

73. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 2 din Legea nr. 217/2003, protecția și promovarea drepturilor victimelor violenței domestice se realizează, printre altele, în conformitate cu principiul legalității și principiul respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Emiterea unui ordin de protecție impune menținerea unui echilibru între drepturile persoanei căreia îi sunt imputate actele de violență (emiterea ordinului de protecție vizând restrângerea dreptului la viață privată și a libertății de mișcare) și drepturile persoanei asupra căreia au fost exercitate actele de violență.

74. Din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, așa cum a fost menționată anterior, rezultă în mod neîndoielnic că instanțele, în aplicarea dispozițiilor art. 8 din Convenție, au obligația „să efectueze o analiză detaliată a întregii situații de familie și a unei întregi serii de factori, în special de natură factuală, emoțională și psihologică, materială și medicală, și să realizeze o evaluare echilibrată și rezonabilă a respectivelor interese ale fiecărei persoane, cu preocupare constantă de a găsi cea mai bună soluție pentru copil” (Cauza *Petrov și X împotriva Rusiei*, paragraful 98, Cauza *Neulinger și Shuruk împotriva Elveției*, paragraful 139 etc.)

75. Așadar, într-un proces care are ca obiect revocarea unui ordin de protecție, instanța poate verifica îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute de dispozițiile art. 34 din Legea nr. 217/2003, numai dacă persoana împotriva căreia s-a emis

ordinul este implicată într-un proces penal sau se află în executarea unei sancțiuni penale.

76. În situația în care persoana împotriva căreia s-a emis un ordin de protecție nu este implicată într-un proces penal, principiul legalității se opune aplicării dispozițiilor art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003, astfel încât instanța nu va solicita un referat de evaluare a riscului de recidivă serviciului de probațiune.

77. Ocrotirea drepturilor membrilor familiei impune instanței să evalueze dacă există un pericol real pentru victimele violenței domestice, în sensul că protecția la care acestea sunt îndreptățite include obligația autorităților de a analiza detaliat situația pentru a lua o măsură care să corespundă standardului de protecție impus atât de normele de drept intern, cât și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

78. Lipsa efectuării unei evaluări proprii a instanței asupra situației de risc la care este expusă victima violenței domestice ar constitui o încălcare a obligației pozitive a statului de ocrotire a dreptului prevăzut de art. 8 în conjuncție cu protejarea art. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

79. Interpretarea sistematică și teleologică a dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 217/2003 și ale art. 32 din Legea nr. 252/2013, coroborate cu aplicarea principiilor generale de drept, dar și a prevalenței dispozițiilor din tratatele internaționale relative la protecția drepturilor omului, permite următoarea concluzie:

80. În situația în care instanța trebuie să verifice îndeplinirea cerințelor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 în vederea revocării unui ordin de protecție, iar reclamantul nu este implicat într-un proces penal, nu se impune ca serviciul de probațiune să emită un raport de evaluare asupra riscului de recidivă.

81. În consecință, deși serviciul de probațiune nu va emite un raport asupra riscului de recidivă, instanței de judecată îi revine obligația de a efectua evaluarea riscului real pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție, evaluare întemeiată pe probele dosarului, pentru a asigura un echilibru între protecția interesului superior al copilului sau, după caz, dreptul la viață, integritate corporală fizică și psihică al celorlalți membri ai familiei și dreptul la respectarea vieții private și de familie al reclamantului.

82. Pentru toate aceste considerente,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Tribunalul Timiș — Secția I civilă, în Dosarul nr. 24.956/325/2019, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

În situația în care persoana împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție nu este implicată într-un dosar penal, pentru a se dispune revocarea ordinului nu trebuie întocmită de către serviciul de probațiune o evaluare a riscului de recidivă, conform art. 34 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 217/2003. În acest caz, instanța va efectua o evaluare proprie a existenței unui risc real pentru victima violenței domestice sau pentru familia acesteia din partea persoanei împotriva căreia s-a emis ordinul de protecție.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 22 iunie 2020.

PREȘEDINTELE SECȚIEI I CIVILE
LAURA-MIHAELA IVANOVICI

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 248231